★ *Jordgubbssäsongen fördröjd för Esseli, sid. 3* ★ *Laholms lekplatser snart klara, sid. 3* ★ *LT-cupens semifinaler lottade, sid. 4*

LAHOLMS TIDNING

N:R 145. ÅRG. 26. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm ONSDAGEN DEN 26 JUNI 1957 Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson. Lösnummer 25 öre.

KADAR UTROTAR
eliten av Ungerns ungdom

NEW YORK. (TT — Reuter)

Medlemmen av ungerska nationalrådet dr Bela Fabian har vädjat till den amerikanske chefsdelegaten i FN Cabot Lodge att göra vad han förmår för att få till stånd en urtima FN-debatt om Ungern.

Dr Fabian säger att mellan fyra och fem frihetskämpar avrättas varje dag i Ungern och att eliten av landets ungdom håller på att utrotas. Deporteringarna till Sovjetunionen uppgick en tid till 51.000 personer i månaden. Sina uppgifter har den ungerske flyktingledaren fått i brev som smugglats över gränsen.

Cabot Lodge översvämmas av brev från alla håll i Förenta Staterna med krav på att FN-församlingen skall inkallas för att diskutera förra veckans FN-rapport om läget i Ungern.

Skådeprocess mot Nagy

WIEN: Förre ungerske ministerpresidenten Imre Nagy har förts tillbaka till Budapest från Rumänien för att schavottera i en stor skådeprocess, säger den oavhängiga wientidningen Neuer Kurier.

Tidningen, som åberopar diplomatiska kretsar i Warszawa som källa, upger att den sovjetiske försvarsministern Sjukov personligen har sökt övertala Nagy att offentligt erkänna att han har gjort fel och säga att han ångrar sig. Men Nagy vägrar. Han fördes därför tillbaka till Budapest och hålls nu fången i hemliga polisens högkvarter vid Fö-utca där den nuvarande regeringschefen Kadar och ministern utan portfölj G. Marosan torterades under Matyas Rakosis välde, skriver tidningen.

NEW YORK: **Pressuppgifter om att FN:s generalsekreterare Hammarskjöld skulle motsätta sig att generalförsamlingen inkallas till en speciell session för behandling av FN-rapporten om Ungern-revolten har dementerats på initierat FN-håll i New York.**

Man framhåller att Hammarskjöld aldrig har intagit en dylik hållning. På sina senaste presskonferenser har han klargjort att det tillkommer FN-medlemmarna att vidta en sådan åtgärd i händelse de anser det nödvändigt.

FÖRFATTARNA BENÅDAS?

BUDAPEST: Ungerske riksåklagaren har enligt en kommuniké från justitiedepartementet tillställt Ungerns högsta domstol en inlaga till förmån för de båda författarna Gyula Obersovsky och Jozsef Gali, som dömts till döden av en appellationsdomstol, meddelar den officiella ungerska telegrambyrån MTI.

SmåTT

En vit val på 60 ton har harpunerats av sydafrikanska valfångare ett 80-tal sjömil söder om Durban. Den uppges vara den största vita val som har påträffats utanför sydafrikas östkust.

(TT-Reuter)

Västtyskland exporterade i fjol fler kontorsmaskiner än andra länder. Det svarade för 28 procent av all sådan export i världen. På andra plats kom Italien med 16 och på tredje Storbritannien med 14 procent. Den största producenten av kontorsmaskiner är emellertid USA som står för 43 procent av världsproduktionen. Västtyskland tillverkar 19 och Italien 10 procent.

(TT-DPA)

En 70-årig sjöman i Grasse i Frankrike väntar med spänning å makkunskapens utlåtande om en gammal målning som han har haft liggande i en koffert i 40 år. En preliminär undersökning har nämligen visat att det kan vara fråga om en äkta Rembrandt. Man tror att tavlan, ett porträtt, föreställer Rembrandt själv och att det har målats av denne eller någon av hans lärjungar. Sjömannens svärfar fick en gång tavlan i pant för ett lån på 2.000 franc som aldrig återbetalades.

(TT-Reuter)

Tusentals badande på Ocean View Park Beach i Virginia i USA fick häromdagen bevittna hur två militärplan kolliderade och störtade bara någon sjömil från stranden. Besättningarna på tillsammans fyra man omkom.

(TT-AFP)

Två algeriska terrorister avrättades i gryningen på tisdagen i fängelset i Oran. En av dem, ett 33-årigt skrivbiträde, hade dömts till döden för ett bombattentat vid vilket en person dödades och 15 skadades. Den andre hade dödat en skogvaktare.

(TT-AFP)

Besöket slut:

Erlander och Unden till Indien

Statsminister och fru Erlander samt utrikesminister Undén har av premiärminister Nehru inbjudits att besöka Indien, och de har tacksamt accepterat inbjudningen. Någon tidpunkt för besöket i Indien har ännu inte fastställts.

Premiärminister Nehru lämnade Stockholm på tisdagsmorgonen för att besöka kungaparet på Sofiero. Han anlände till Malmö i sitt privata flygplan tillsammans med statsminister Erlander. Landshövding Widell tog emot på flygplatsen varefter det bar iväg till slottet och den väntande kungaluchen.

Några timmar innan Nehrus bilkortege skulle passera hände en femdubbel krock vid Lomma. Man hann dock transportera bort alla bilarna innan kortegen kom.

Premiärministerns besök i Skåne var kort. Redan på eftermiddagen tog Nehru farväl för att sedan flyga till samväldesministrarnas konferens i London.

Svenska statsministerparet samt utrikesminister Undén har accepterat en inbjudan av Nehru att besöka Indien. Någon tidpunkt är ännu inte fastställd.

Krigsberedskap Israel–Syrien

Läget vid israelisk-syriska gränsen blir allt spändare. Som följd av den senaste tidens upprepade gränsintermezzon råder det för närvarande praktiskt taget krigsberedskap i de israeliska koloniseringsområdena i övre Galileen invid gränsen till Syrien. Alla invånare i gränsområdet är beväpnade då de beger sig till sitt arbete på åkrarna.

De israeliska försvarsmyndigheterna har vidtagit dessa försiktighetsåtgärder efter det senaste intermezzot på måndagskvällen då en sjuksköterska dödades under eldgivning mellan israeliska och syriska gränsposteringar.

GIBRALTAR (TT-Reuter)

En sovjetkryssare, eskorterad av tre jagare, är på väg mot Gibraltar sund, meddelades det på tisdagen. De har ännu inte kunnat siktas från Gibraltar.

Sovjetkryssaren Michail Kutusov och några mindre örlogsfartyg passerade för några dagar sedan Dardanellerna. Det lär vara de som nu fortsätter resan i västlig riktning.

Kompromiss räddade Finlands regering

HELSINGFORS (TT — FNB)

Den hotande regeringskrisen avvärjdes på tisdagen sedan riksdagen i barnbidragsfrågan godkänt en kompromiss på vars grund regeringen ansåg sig kunna fortsätta sin verksamhet.

Enligt lösningen, som godkändes av riksdagens borgerliga majoritet med tretton rösters övervikt, utbetalas barnbidragen för årets andra kvartal senast under nästa års första hälft dock så, att barnbidraget i juli i år utgår till personer som är berättigade att erhålla familjebidrag. För detta ändamål räknar man med att behöva en och en halv miljard mark.

Kompromissförslaget framlades av riksdagsman Salminen, samlingspartiet, och statsminister Sukselainen understödde det och meddelade att regeringen kunde acceptera förslaget.

Detta godkändes sedan med 101 röster mot vänsterns 88.

Familjebidraget erläggs åt familjer och änkor med många barn.

Kompromissen innebär en lättnad för statskassan med 3,5 miljarder mark emedan beloppet för barnbidragen för årets andra kvartal beräknats stiga till fem miljarder mark.

Regeringen hade ursprungligen föreslagit att barnbidragen skulle anstå till nästa år. Vid behandlingen av lagförslaget i riksdagen föreslog både socialutskottet och stora utskottet att barnbidragen skulle erläggas i slutet av innevarande år. Statsminister Sukselainen ställde kabinettsfråga i saken i torsdags.

DEMONSTRANTER MED BARNVAGN

HELSINGFORS (TT:s korr)

Ett halvt tusental folkdemokratiska kvinnor, en del med småttingar i barnvagnar, tågade på tisdagskvällen från stadsdelen Sörnäs till riksdagshuset, där de stämde upp en sång och fick applåder av några herrar som ställt sig på ömse sidor om riksdagshusets trappa.

En deputation på tre kvinnor och en sjuårig flicka mottogs därefter av den folkdemokratiska riksdagsgruppens ordförande Hertta Kuusinen, för vilken de uppläste en resolution med krav på att betalningen av barnbidragen ej skulle uppskjutas. Fru Kuusinen lovade att de folkdemokratiska riksdagsledamöterna skulle göra sitt bästa för att inget uppskov skulle äga rum.

Deputationens ordförande läste sedan upp resolutionen för andre ordföranden i agrarförbundets riksdagsgrupp, Rankila, och därefter blev det den socialdemokratiske gruppordföranden Henrikssons tur. Slutligen tog ordföranden i svenska folkpartiets riksdagsgrupp Försberg emot deputationen.

Läget vid Po försämras

ROM. (TT — AFP)

Tusentals invånare på den halvt översvämmade ön Ariano lämnade på tisdagskvällen sina hem då den sista fördämningen började ge vika.

Trupper och frivilliga arbetar frenetiskt på att stärka öns "Maginot-linje", som fortfarande skyddar en tredjedel av Ariano.

Läget i den övre Po-dalen börjar under tiden bli allt allvarligare. En bro på landsvägen Turin—Milano störtade på tisdagen samman under vattenmassornas tryck, och en järnvägsstation i provinsen Modena översvämmades.

Den kommunistiske borgmästaren i ett samhälle i provinsen Shantung i östra Kina har mördats av tre kontrarevolutionärer som också tog livet av borgmästarens hustru, fyra barn och moder, omtalar pekingtidningarna. Mördarna, som har häktats, uppges alltid ha arbetat emot kommunismen.

(TT-Reuter)

Arg Tito beskyller Sovjet för illvilja

BELGRAD (TT — Reuter)

President Tito beskyllde på tisdagen Sovjetunionen och de östeuropeiska kommunisterna för att visa illvilja i sin kritik mot den jugoslaviska politiken.

Tito, som talade vid arbetarrådens kongress i Belgrad, sade att ledarna för dessa länder å ena sidan vädjar om samarbete och vänskap medan de å den andra beskyller Jugoslavien för revisionism, anarkism och kapitalism.

Sådana metoder är ovänliga och illvilliga yttrade marskalken under kraftigt bifall från de 1,800 delegaterna på kongressen. Vi kommer aldrig att låta oss förföras av ord, sade han.

Titos uttalande slog ned som en bomb bland de utländska observatörerna vid kongressen, som bevistas av bl. a. fackföreningsrepresentanter från Sovjetunionen, Kina och andra kommuniststater. För nästan precis en månad sedan sade nämligen Tito att en sovjetledd kampanj mot Jugoslavien hade upphört och att förbindelserna mellan Jugoslavien och Sovjet blev bättre och bättre.

Vi kräver att man inte kommer med förvrängningar om förhållandena i vårt land utan säger vad som är bra och positivt där, sade Tito på tisdagen. Endast på så sätt kan goda förbindelser upprätthållas med de socialistiska staterna och folkdemokratierna.

Tito nämnde emellertid varken Sovjetunionen eller något av de andra kommunistländerna vid namn.

Systemsaft skall rädda svenska folket

STOCKHOLM (TT)

Som ett led i strävandena att verka för ökad nykterhet kommer systembolaget att sälja alkoholfria drycker. Man har ett större sortiment bärsafter och fruktmuster, både svenska och utländska, som från 1 juli skall saluföras i de större systembutikerna till tämligen moderata priser. Försäljningen av alkoholfria drycker kommer inte att inskränka på butikernas normala lagerhållning.

De övriga två nyheter, som systembolaget lanserar 1 juli, är som bekant rätt att kräva legitimation av kunderna samt en uppmjukning av bestämmelserna om servering av starköl.

Från Gromyko-attack mot general Norstad

MOSKVA (TT-Reuter)

Atlantpaktens överbefälhavare general Norstad angreps på tisdagen av Sovjets utrikesminister Gromyko som uttalade sig för den ryska och västerländska pressens representanter i Moskva.

Tänker västmakterna begagna nedrustningsförhandlingarna i London som en rökridå framför fortsatt kapprustning? frågade Gromyko och hänvisade till general Norstads uttalande att atlantpaktsstyrkorna kan angripa Sovjetunionen från alla sidor och förstöra allt av militär betydelse i Ryssland.

Gromyko syftade på general Norstads uttalande nyligen inför amerikanske representantshusets utrikesutskott. Om Förenta staterna verkligen vill nå fram till en överenskommelse mellan stormakterna i nedrustningsförhandlingarna i London så finns det ingen ursäkt för sådant aggressivt och krigshetsande tal som det Norstad levererat. Denne det kalla krigets trubadur begärde pengar, pengar och åter pengar för att föllfölja sina aggressiva avsikter mot Sovjetunionen, sade Gromyko.

Utrikesministern sade att en möjlighet till överenskommelse om vissa partiella nedrustningsåtgärder hade kommit inom synhåll under londonförhandlingarna, i synnerhet sedan Sovjetunionen framlade sina nya förslag. Det förefaller under förhandenvarande omständigheter rimligt att alla deltagare i överläggningarna uppträder med speciell försiktighet och måtta för att bibehålla en för samtalens framgång gynnsam atmosfär. Även om vi förutsätter att militära chefer i Atlantpakten som general Norstad inte exakt ger uttryck för de ledande atlantpaktpolitikernas tankar så blir deras krigshetsande tal inte därigenom mindre farliga. I våra dagar borde militära chefer bättre än någon annan inse den oomtvistliga sanningen att den angripare som vågar sätta igång en ny världsbrand inte ens bakom hav och oceaner kan slå sig till ro som åskådare.

Tisdagens presskonferens var den första Gromyko hållit sedan han blev utrikesminister i februari. Han läste upp sitt 1.800 ord långa anförande men ville inte svara på några frågor. Det hade han inte tid till, sade han.

Ful fisk finkad två gånger

HERRLJUNGA

En 30-årig boråsare finkades två gånger under måndagen för fylleri. Friheten mellan besöken i finkan varade inte mer än en timme och tidigare på dagen hade han kommit i bråk med en taxichaufför, som han hotat att slå på skallen när det blev tal om betalning för resan. Han hade vid 6-tiden blivit utsläppt från länsfängelset i Vänersborg, där han avtjänat straff för stöld och häleri.

I fängelseporten mötte en kumpan till honom under fängelsetiden upp och återföreningen firades med brännvin. Båda tog sedan tåget till Borås. Boråsaren steg emellertid av tåget i Håkantorp och beställde taxi till Göteborg. När chaufförén frågade mannen om han hade pengar till resan blev denne otidig och hotade att slå honom på skallen och sedan köra vart det behagade honom. Han tog ett kraftigt tag kring chaufförens nacke och bröt med vänstra armen bakåt. När chaufförén gjort sig fri vände han åter till Håkantorp, där han blev av med resenären och larmade polisen i Vara. När boråsaren sovit ruset av sig i finkan i Vara släpptes han. En timme senare greps han på nytt på järnvägsstationen återigen berusad. Där antastade han folk. Bl. a. hindrade han en äldre man att följa med ett tåg. För andra gången måste mannen föras i arrest.

Läget i Korea spänt
RHEE får jämviktsvapen

SÖUL. (TT — Reuter)

President Syngman Rhee upprepade på tisdagen sitt löfte att återförena Syd- och Nordkorea. Vi skall inte vila förrän friheten, rättvisan och återföreningen har tryggats, sade han i ett tal med anledning av koreakrigets utbrott för sju år sedan.

Syngman Rhee sade ingenting om FN-kommandots beslut att uppsäga den del av vapenstilleståndsavtalet som förbjuder leveranser av nya vapen till någondera delen av landet. Beslutet motiverades med att Nordkorea flera gånger har brutit mot avtalet genom att skaffa sig hypermoderna reajaktplan. Sydkorea skall nu få moderna vapen så att det uppnår "relativ jämvikt" med de kommunistiska styrkorna i norr. Samtidigt har det bestämts att FN-kommandot skall flyttas från Japan till Sydkorea den 1 juli.

President Rhee har nu till sitt förfogande tjugo infanteridivisioner med stridsvagnar och artilleri i första linjen samt tio reservdivisioner och en förstärkt marinsoldat-division, vartill kommer flyg- och flottstridskrafter.

Pekingtidningen "Folkets dagblad" betecknade på tisdagen USA:s åtgärd att levererа moderna vapen till Sydkorea som det första steget till stilleståndsavtalets upphävande. Koreas, Kinas och alla andra fredsälskande folk kommer aldrig att tolerera ett sådant svek, tillade tidningen.

I Moskva förklarade sovjetregeringens officiella organ Isvestija att USA endast uppmuntrar de revanschlystna elementen i Sydkorea till nya hänsynslösa tilltag. Koreafrågan kan inte avgöras med vapenmakt — inte ens med atomvapen, skrev tidningen. Den kan endast lösas med fredliga medel.

Kraftiga regn har fallit under helgen över områdena kring floden Pos övre lopp i nordvästra Italien och ökat risken för nya översvämningar nere i deltaområdet. På bilden ses en moder och son på flykt undan vattenmassorna. På cyklarna transporterar man de viktigaste förnödenheterna.

Varmare

Väderleksläge: Det omfattande lågtrycket över Skandinavien, Finland och västra Ryssland rör sig långsamt mot nordost, och en högtrycksrygg över England och Frankrike förstärkes något och utbreder sig mot Nordsjön och Tyskland. I samband härmed väntas regnskurarna över södra Sverige uppträda i all mindre omfattning.

För torsdagen: Vindar omkring väst. Fortfarande en eller annan regnskur under dagen m eni mindre omfattning än under den senaste tiden. Något varmare, särskilt i landets södra delar.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm
Redaktör: STIG HELLMAN

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktörens bost. .. 579
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Stig Jonssons bost. anknytn. 299
Kamrer J. Janssons bostad 199

Annonspriser:
Före text 33 öre pr mm. Textsida 35 öre pr mm. Särsk. begärd placering å textsida 37 öre pr mm. Önskas hyra, platssökande de och borttappat 28 öre mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.
Annonser placeras ej på första sidan.

Prenumerationspris för 1957:
Helår 35:—, halvår 18:50, kvartal 9:75, mån. 3:75.
Lösnummer 25 öre.

Laholms Simskola

Inskrivning av deltagare i simskolan äger rum i **Laholms Folkskola** måndagen den 1 juli 1957 kl. 10.00.

Folkskolestyrelsen.

Veinge skoldistrikt

Simskolorna börjar lördagen den 29 juni med upprop i Antorp kl. 10 och i Mestocka kl. 11.30. Barn från tjärbydelen av distriktet samt Kårarp och Skogaby öster om Skogaby skola kunna hänvända sig till Laholms landskommuns simskolor i Lilla Tjärby resp. Kattarp, vilka börjar den 6/7.

Folkskolestyrelsen.

Målarnas avd. 116

har uppbördsmöte **torsd. den 27 juni** kl. 17 å vanligt ställe.
Obs.! Ändrad dag!

Styrelsen.

Laholms hyresgästförening

har sammanträde fredag kl. 19.30 i IOGT-lokalen, Östertullsgatan.

Gräsauktion

Fredagen den 28 juni kl. 19.00 låter lantbrukare Bror Isaksson, Kornhult, Hishult å offentlig auktion försälja hela sin grässkörd, 3 månaders kredit.

Hishult den 26/6, 1957
Wilhelm Ågardt.

Gräsauktion

Lördagen den 29 juni kl. 2 em. låter lantbr. Ernst Ågardt, Stubbhult, försälja hela grässkörden å sin egendom. Försäljningen sker styckevis på rot. Omedelbart därefter låter brodern Axel Ågardt å sin egendom i Ågård ävenledes försälja hela grässkörden styckevis på rot.

Tre mån. kredit.
Hishult den 26 juni 1957.

Auktionsförrättaren.

AUKTION

Lördagen den 29 juni kl. 14 låter bodelägarna efter Johanna Maria Johansson, Kåphult, Knäred, genom auktion försälja boets egendom , därav ett bostadshus för bortflyttning, div. lösegendom, bl. a. ett flintlåsgevär m. m.
Kontant betalning.

Knäred den 25 juni 1957.
SIGFR. CARLSSON. Tel. 36.

Jaktvårdssammanträden

Norra Lagaortens jaktvårdsförening, Tjärby samt **Laholms östra jaktvårdsområden** håller sina sommarmöten onsdagen den 3/7 kl. 19.00 på Stadshotellet, Laholm.

Styrelserna.

Önskas köpa

Köpare finns

till mindre lantbruk helts i Markaryd. **B. Ewerfält, tel. 10184 Markaryd.**

HAVSBRUS, Skummeslöv

DANS i afton kl. 20.30—23.30
HERBERT FROSTS ORKESTER.
Bussen går som förut.

Omspelsmatch i LT-cupen

å Tuvasvallen, Trönninge i kväll kl. 19.15

Markaryds IF—Trönninge IF

Årsbokföringar,

bokslut, revisioner, siffergranskningar, deklarationer samt övriga **skatte- och bokföringstekniska uppdrag** utföres till moderata priser. (Om så erfordras kunna uppdragen utföras å vederbörandes arbetsplats).

Kamrer STURE P. SVENSSON, Lindstigen 2, Laholm. Tel. 110 (tillfälligt).

HISHULTS SPARBANK

emottager insättningar till högsta och utlämnar lån mot lägsta ränta. Sparbössor. Rikstjänst. Skatteuppbörd. Inteckningar ordnas. Vänd Eder med förtroende till HISHULTS SPARBANK. Öppen varje helgfri onsdag och lördag kl. 10—2. Tel. 14. Annan tid kamreraren tel. 2, ordf 59 a. Postgiro 28 42 62.

Kasserade bilbatterier,

metallskrot, textilavfall, ull, stickylle, pappersavfall, kreatursben, tomfat, tomflaskor och **järnskrot** köpes till högsta dagspris.

Vattentunnor (vinfat), **tvättbaljor, räls rör, smidbart järn, järntråd** till stängsel o. korgtillverkning samt **mattrasor** säljas.

S. ARONSSON SKROTAFFÄR
Hamnuppiaget.
HALMSTAD **Tel. Växel 18141.**

Skottorp Danskursen

börjar torsdag 27 juni kl. 19.30 i Bygdegården.
Anmälningar samtidigt.

Benzels Dansinstitut.

Till salu

Veckans Bilerbjudande

Opel Record	**1956**
" " (reg. 1954)	**1953**
" "	**1953**
" Olympia	**1951**
Volkswagen	**1954**

samt ett flertal andra märken.

LAHOLMS AUTOMOBILAFFÄR AB
Tel. 142

Onsdag, torsdag, fredag öppet till kl. 20.00

Köp skördedukar

direkt av tillverkaren. Höga kvalitéer. Låga priser. Reparationer emottages tacksamt.

OLLE SVENSSONS SADELMAKERI
Stäme. Tel. 86 Ålstorp.

TOMT

vid Mellbystrandsvägen (Nils Perssons område) till salu.
Laholms Tidning anvisar.

Önskas hyra

2- eller 3-rumslägenhet

önskas hyra i Laholm eller dess närhet. Laholms tidning anvisar.

AVBROTT.

Den 26/5 1933 parkerade argentinaren José Ramon Usarraldo sin nyinköpta Ford på den stora gatan Corrientes i Buenos Aires och gick in på restaurang för att äta middag. När han kom ut mätt och belåten var bilen borta. I 24 år saknade han den ända tills polisen hittade den i söndags helt oskadd i en grotta nära staden Azul. Bilen återlämnades till sin rätte ägare, som genast satte sig i den och körde i väg längs Corrientes. Han försvann i ett dammoln.

*

Har ni hört den här lilla konversationen från badstranden? Det var alltså två herrar som satt vid stranden i går. Den ene sade:

— Ett sånt här kallbad varje morgon kan göra en idrottsman av vem som helst.

— Just det, sa den andre. Jag slog mitt rekord i höjdhopp första gången jag råkade komma i det!

LAHOLM

En hastighetskontroll

var i går anordnad vid Fridhem, där statspolisen mellan kl. 14 och 20 kontrollerade motorfordonens hastighet på sträckan med hastighetsbegränsning förbi Esseli och Bröd. Olofssons bilverkstad.

SPARA i Laholms Sparbank

Ränta 4,25 procent.

Laholms simskola.

Inskrivning av elever äger rum måndagen den 1 juli i folkskolan. Se annons!

Danskursen

i Skottorp tager sin början i morgon torsdag. Se annons!

GLASÖGON

med god passform
från
Optiker
Tore Nilson
Storgatan, Laholm

Halmstads Slakteriförening

avräknar innevarande vecka för ex. pr. svin vägande 61—71,5 kg kr 4:50 pr kg samt för svin kl. I i samma viktgrupp kr. 4:35 pr kg.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

75 år

fyller i morgon fru Julia Bengtsson, Värnen, Laholm, änka efter lantbrukare Victor Bengtsson. Fru Bengtsson är född i Hjörnered i Ysby. Under ett antal år innehade makarna Bengtsson en gård i Ysby, och denna brukade fru Bengtsson några år efter makens bortgång. Sedan åtta år tillbaka vistas hon hos en dotter i Laholm.

LYSNING

— i Tjärby kyrka för bilmontör Bernt Walfrid Olof Niklasson, Elestorp 7, och fröken Lillemor Björkman, dotter till textilarb. Fritz Björkman och hans maka, Elestorp 7.

VIGSEL

— midsommarafton i Enslövs kyrka mellan lantbr. Hasse Torkelsson, Hishult, och frk. Rosa Johansson, dotter till lantbr. Artur Johansson, Tavla, och hans maka, f. Persson, Brudnäbb var Roger Nilsson och uppvaktande tärna och marskalk Siv och Lennart Elmgren, Halmstad. När brudparet intågade i kyrkan spelades Marsch ur "Lohengrin" av Wagner. Pastor Herman Andersson förrättade vigseln, vilken inramades av ps 474: 1—3 och 234: 1—5. Kantor Ragnar Lindgren sjöng solo: "I himlar sjungen" av Beethoven. Brudparet uttågade till tonerna av Mendelssohns "Bröllopsmarsch" ur "En midsommarnattsdröm". Efter vigseln gav brudens föräldrar middag för ett 40-tal inbjudna, varvid de nygifta hyllades med tal och sång. Ett 30-tal telegram anlände.

DÖDSFALL

Gustaf Christoffersson. Det hallandska skyttets grand old man gjutare Gustaf Christoffersson, Halmstad, avled på måndagen 73 år gammal. Han var född på Susegården i Kvibille. 1902 blev han halmstadbo och arbetade en tid på Valskvarnen. Han övergick snart till gjutareyrket och arbetade vid Aug. Hansons Gjuteri, AB Gjuterimaskiner och senast hos Lundgrens gjuteri, där han först förra året lämnade sin tjänst.

Mycket tidigt blev han intresserad av skytteverksamheten. Han kom med i Snöstorps skytteförening under startåret 1906 och året därpå invaldes han i styrelsen, vilken han sedan tillhörde under ett halvsekel. Först i våras lämnade han det aktiva föreningslivet. Han var bäste kamraten i föreningslivet och på skyttestigen och var alltid snar att hjälpa de yngre tillrätta. Närmast sörjes den bortgångne hedersmannen av maka, en son och två döttrar samt barnbarn.

BEGRAVNING

— En högtidlig begravning ägde i går rum i kapellet på Laholms begravningsplats, då stoftet efter fröken Hilma Nilsson, Lilla Tjärby, Laholm, vigdes till den sista vilan. Prestaverande var lantbr. Karl Gustavsson, Växtorp och maskinstationsäg. Emil Andreasson, Ränneslöv. Som inledning spelade musikdir. Pålsson sorgemusik och efter ps 297:1 höll kh Håkansson griftetal samt förrättade jordfästningen. Begravningsmässan med antifonier inramades av ps 570: 1—3 och 425:6. När kistan utbars spelade musikdir. Pålsson sorgemusik. Vid graven sjöngs ps 66:1—2. De sörjandes tack för hedersbevisningen framfördes av kh Håkansson. En rik o. vacker blomstergärd hade ägnats den bortgångnas minne.

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL 10 — Torsdag—fred. kl. 8 Barnförbj.
UTRIKESKORRESPONDENTEN
Joel McCrea, Laraine Day, Herbert Marshall.
"En makalös Hitchcockfilm".

På Bio

Centrumbiografen åter igång.

På många begäran kommer Centrumbiografen i Laholm efter omkring en månads paus åter börja köra så smått — till att börja med torsdagar och fredagar. Denna vecka ges Hitcrockfilmen "Utrikeskorrespondenten" med Joel McCrea, Laraine Day och Herbert Marshall. GHT skriver om denna film bl. a.: "Den originalversion, som nu visas, sätter klorna i ens nerver mycket hänsynslösare än den tidigare ansade upplagan."

Veinge

Simskolorna i Veinge skoldistrikt

börjar, som framgår av annons i dag, lördagen den 29 juli med upprop i Antorp kl 10 och i Mestocka kl 11.30. Barn från tjärbydelen av distriktet samt Kårarp och Skogaby öster om Skogaby skola kan härtvända sig till Laholms landskommuns simskolor.

★ Tips för Turister och Ortsbor ★

Ett populärt RASTSTÄLLE

i Laholm är vackert belägna

Stadsparkens Café

Beställningar mottages. Tel. 287.

I staden och vid stranden

finns allt gott för turisten i

Gösta Nilssons kiosker

Stortorget, Laholm — Mellbystrand

Solig Sommar och SOFIEROS

LÄSKEDRYCKER
Gott för semesterfolk.

Sofiero Bryggeri

Tel. 156 Laholm.

STRANDHOTELLET

MELLBYSTRAND

ROULETTE
à la Monte Carlo

BARSERVERING

DANS
onsd., torsd., lörd., sönd.

LUNCH — DINÉ — SUPÉ

Damsandaletter

i pris **19:75 — 43:75**
såväl med kilklack som med halvhög smäcker klack.
Se dem i vårt fönster.

Rosanders
Tel. 507
LAHOLM

MACKEN MITT I STAN

GULF

vid
Storgatan, tel. 605 Laholm

BENSIN — OLJOR

FULLSTÄNDIG SERVICE
i ny servicehall.

MELLBYSTRANDS-BESÖKARE!

KONDITORI VALHALL

Tel. 65 Mellbystrand

HEMBAKAT BRÖD
och
GOTT KAFFE

Beställningar mottagas.

SLÄCK TÖRSTEN MED

Assis

apelsinsaft

— HELA FAMILJENS DRYCK

KIOSKEN

FÖR GODA INKÖP

är

Ohlssons Kiosk

vid Strandhotellet Mellbystrand.

NI SOM RASTAR I LAHOLM!

GRAND CAFÉ

Östertullsgatan

serverar

LUNCH — MIDDAGSRÄTT
och
KONDITORISERVERING.

Bertel-Nordström

Sedvanlig sommar-

KONST-EXPO

Köpmansg. 17 — Båstad-Malen

öppnar för säsongen 20/6.
Öppen alla dagar kl. 10—20.

Tel. Båstad 70607.

NORRVIKENS TRÄDGÅRDAR

BÅSTAD

öppna dagligen kl. 9.30—18.00.

Utställning av konstglas
från Flygsfors, Gullaskruf och Johansfors.

GUIDER — SERVERING

GODA DÄCK

är en förutsättning för en lyckad bilsemester

Hurtigs Gummi AB

vid Ängelholmsvägen, Laholm
har däck i alla förekommande dimensioner.
Utför regummeringar och reparationer.

Modern tvätt- och smörjhall.
Shell bensin och oljor.

NYTT för

Badstranden

STRANDVÄSKOR
Stort urval

STRANDTOFFLOR
i läckra färger och ortopediska modeller

Laholms Läder

FOTOGRAFERA *i sommar*

och låt oss framkalla och kopiera bilden

LAHOLMS FOTO

Östertullsgatan 24 **Tel. 650**

CAFÉ VILAN

Storgatan, Laholm

målet för turister och ortsbor

GOTT KAFFE
GODA SMÖRGÅSAR
HEMBAKAT BRÖD

Försäljning även över disk.

LT DEN 26 JUNI 1957 LT

Namnbyte aktuellt

Det är inte endast hrr Andersson och Pettersson som byter namn. Även partierna gör det. Allmänna valmansförbundet blev på sin tid till högern och gamla frisinnade och liberala partierna fann varandra under beteckningen folkpartiet. Även Carl Berglunds i Gimmene skapelse, bondeförbundet, söker efter ett nytt namn. För några år sedan antogs tillägget landsbygdspartiet. Detta har emellertid aldrig slagit igenom även om man i vissa landsdelar systematiskt gått in för att lansera antingen dubbelnamnet landsbygdspartiet-bondeförbundet eller endast det förstnämnda. I riksdag och andra offentliga sammanhang är beteckningen bf, förkortningen av bondeförbundet.

Men krav på en namnändring har dykt fram i olika sammanhang speciellt under det senaste decenniet, vilket säkerligen har ett visst sammanhang med partiets under denna tid minskade andel av valmanskåren som å andra sidan kan härledas till den ständiga folkströmmen från jordbruket och landsbygden till industri, serviceyrken, förvaltningsapparat, tätorter och storstäder. I den malströmmen har inte bondeförbundet lyckats behålla de tidigare politiska försänkningarna.

Det har ständigt strukits under att bondeförbundet inte endast är ett parti för jordbrukets folk. Det vill samtidigt försöka tillvarata den samlade landsbygdsbefolkningens samhälleliga intressen. Energiska framstötar i den riktningen har även med en viss framgång gjorts exempelvis beträffande dyrortsgrupperingens avskaffande, men även på beskattningens, utbildningens, kommunikationernas och andra områden. Röstunderlaget vid valen har emellertid inte motsvarat förväntningarna. Ett av skälen härför antages vara namnet bondeförbundet, som utan tvivel har sin begränsning när det gäller att vinna röster.

I de talrika diskussioner som förekommit i namnfrågan har åtskilliga förslag förekommit. Centerpartiet, Landsförbundet, Svenska Landsförbundet, Svenska Landsbygdsförbundet m fl har lanserats. Några av dessa förekommer i motioner till årets bondeförbundsstämma i Karlstad nästa vecka. Av dessa namnförslag synes centerpartiet ha den bästa klangen samtidigt som det återspeglar bondeförbundets allmänna politik under det senaste kvartseklet. Följaktligen kommer det att bli en intressant namndiskussion vid årets förbundsstämma. Frågan är vad den kommer att utmynna i. Meningarna förefaller vara synnerligen delade.

Klart är att namnet på ett parti har antingen en positiv eller en negativ inverkan. Bondeförbundet var utan tvivel ett utomordentligt bra namn under de kampår, då hela jordbruksnäringen kämpade för sin existens. Då sög bondeförbundet till sig massor av anhängare från såväl högern som det frisinnade och liberala partiet. I den strömmen följde även andra yrkesutövare, som på ett eller annat sätt kände samhörighet med modernäringen. När denna näring krymper samman i hastig takt minskas förutsättningarna för partiet både bland yrkesutövarna och närstående kretsar.

Men är det ändå absolut säkert att namnet spelar den stora roll det tillmätes när det gäller att bredda partiets bas? Bondeförbundets allmänna politik siktar ju dock betydligt längre än till att endast bevaka jordbruksintressena. En sida av saken — och kanske inte den minst viktiga — synes bondeförbundets valmakare i varje fall glömma bort: kandidaternas yrkesrekrytering är ytterst ensidig. Man kan läsa riksdagsvalsedel efter riksdagsvalsedel, landstingsvalsedel efter landstingsvalsedel och kommunalfullmäktigevalsedel efter kommunalfullmäktigevalsedel utan att finna andra yrken än jordbruket representerat bland kandidaterna. Bryter en titel av mot de andra så är den riksdagsman eller landstingsman, men bakom dessa döljer sig i 99 fall av 100 också en jordbrukare.

Namnbytet är inte utan skäl aktuellt för bondeförbundet, dels med hänsyn till partiets allmänna politiska ambitioner, dels med tanke på den centerställning i svensk politik som bondeförbundet intagit under en lång följd av år. Men ett namnbyte som inte följs av en allvarlig strävan att även bredda partiets representation i riksdag, landsting och kommuner utöver jordbrukets yrkesutövare, torde inte komma att medföra den framgång som de ivriga förespråkarna för ett namnbyte tydligen hoppas på. För en framgångsrik breddning av bondeförbundets bas fordras nog flera samverkande faktorer. Kan dessa åstadkommas, vilket inte bör vara omöjligt, bör emellertid utsikterna till att vinna nya anhängare vara lika goda som övriga partiers.

Jordgubbssäsongen har fördröjts men ärterna tidigare för Esseli

Den kalla våren har ställt till ohägn för odlare av olika slag. Speciellt är det jordgubbarna som blivit fördröjda till följd av det kalla vädret som för inte så länge sedan t. o. m. gick så långt som till frost. För södra Hallands egen konservfabrik Esseli har detta också medfört olägenheter. Jordgubbsinläggningen har nämligen blivit fördröjd några dagar, men i gengäld får fabriken en tidigare ärtsäsong än förr om åren.

— Vi hade räknat med att vara i full gång med jordgubbarna den 1 juli, men efter vad jag kan bedöma i dag får vi vänta några dagar, säger direktör Georg Karlsson vid ett samtal med Laholms Tidning.

— Man skall dock inte lova allt för bestämt då väderleken kan svänga snabbt, men jag tror dock att vi får räkna med de här dagarnas försening. Vi kommer att öka vår bärinläggning i år, och detta har möjliggjorts dels genom nya odlare dels genom att vi kunnat köpa bär från andra platser.

Årtsäsongen

kommer tidigare i år, beroende på att vi använt oss av en del nya utsäden i Halland. Vi har försökt oss på en tidigare sort på varma jordar och med all säkerhet får vi börja ärtinläggningen den 12 juli.

— Betyder det att ärterna avlöser jordgubbarna?

— Nej, det kan man inte säga. Högsäsongen för jordgubbarna infaller mellan den 15 och 20 juli så vi får köra jordgubbarna jämsides med ärterna, konstaterar direktör Karlsson, som också omtalar att Esseli förbereder en ytterligare ökning av sin försäljning.

Vilket med tillfredsställelse noteras av sydhallänningarna.

Heman.

Direktör GEORG KARLSSON.

MORBROR MAKKE mediterar

över att man i vissa systembutiker efter 1 juli också skall försöka sälja alkoholfria fruktdrycker. Ett fruktlöst försök fruktar jag.

Fagerhultsbo tog 3 rymmare

Under dramatiska omständigheter grep vid 4-tiden natten till fredagen åkeriägare Hugo Johannesson, Skånes Fagerhult tre rymlingar från en ungdomsvårdsskola i Malmö och som härjat vilt i Skånes Fagerhultstrakten.

I en stulen bil tog de sig dit upp från Malmö. I Påarp stal de cigaretter för 200—300 kr. och i Billesholm kläder för ca 1.000 kr. I Skånes Fagerhult körde de slut på bensinen.

De gömde det stulna i skogen och begav sig sedan till en gård i närheten där de försökte ta sig in i garaget. Hunden på gården gav emellertid skall och ynglingarna fann för gott att rymma fältet.

Åkeriägare Hugo Johannesson som bor mitt emot hade emellertid stigit upp och sett efter vad hunden skällde för. Han såg ynglingarna, klädde på sig och hoppade i sin bil och förföljde dem. Dessa hade då hunnit stjäla tre cyklar på ålderdomshemmet, som ligger i närheten, men Johannesson hann fatt dem och grep alla tre som då var ganska spaka. De erkände inför polisen, som snart var på platsen, inbrotten och bilstölden och visade var de hade gömt det stulna.

Moped- eller Cykelspekulant?

Innan Ni köper moped eller cykel övertyga Eder om att Ni får högsta kvalitet och bästa service.

I Laholm får Ni det hos

ÅKES
CYKEL & MOTOR
Bagarliden, Laholm.
Tel. 270.

— Välkommen till ett besök! —

Farligt fyllo raglade fram på Rikstvåan

En fyllerist, som var farlig för den allmänna trafiksäkerheten och sig själv togs i går kväll i Vallberga. Mannen var höggradigt berusad och vinglade fram på den starkt trafikerade rikstvåan. Han kom från skottorpshållet och lullade fram mot Vallberga, där han togs om hand av polisen. Vid flera tillfällen raglade han långt ut på vägen.

Eldsberga

Eldsberga SLKF
har haft månadsmöte under god tillslutning. Ordf. redogjorde för en skrivelse fr.n Landsbygdens Propagandafond. Sommarens utflykt diskuterades men intresset för en sådan var ringa o. utflyktsfrågan bordlades. Nästa möte hålles den 15 juli i kommunalhuset då Signhild Ohlsson och Lisbeth Andrén är värdinnor.

Eldsberga och Trönninge kyrkobrödrakår
har haft årsmöte med Hans Björkvall som ordf. Till styrelse omvaldes Hans Björkvall, ordförande, Alfred Hallin, kassör, Carl Larsson, sekreterare, Axel Andersson och Erik Bengtsson. Revisorer: John Berg och Johan Karlsson. Årsavgiften blev 10 kr och första mötet för höstterminen hålles hos ordf. 5 sept.

Provkör först monarpeden

nu med borttonat ljud

Ensamförsäljare för Laholm med omnejd:

CYKEL-CENTRUM
Storgatan 10 Tel. 285

SENASTE NYTT:

Farleden förbi Göta klar 1 juli

Antagligen blir vägen fri redan 1 juli för det 60-tal fartyg som ligger inlåsta i Vänern på grund av raset vid Göta. Muddringsarbetena har nämligen gått fortare än man till en början vågade hoppas. Det betyder att sjöfarten Vänern—Nordsjön snart kommer att drivas i normal omfattning.

En provisorisk ränna förbi det raserade området 4,1 m djup och 25 m bred har iordningställts och det är den som troligen blir färdig till halvårsskiftet. (Göteborg i dag.)

Bada...

Vattnet lockar nu till bad och badstränderna börjar befolkas av stora och små. Och visst är det härligt med ett uppfriskande bad i sommarvärmen, men det gäller att utvisa försiktighet — därom vittnar alltför vältaligt de inströmmande olycksrapporterna från badplatserna runt om i landet.

JENNY ANN TILL INGRID I SOMMAR

SALT LAKE CITY, UTAH. (TT — AFP)

Nittonårige Jenny Ann Lindström, dotter till Ingrid Bergman i hennes äktenskap med dr Peter Lindström, sade på tisdagen att hon ämnade resa till Stockholm och Paris i sommar för att träffa sin mamma.

Jenny Ann, som inte träffat modern sedan 1951, reser först till Stockholm och därefter till Paris, där Ingrid Bergman uppträder i pjäsen "Te och sympati".

Ett 40-tal piloter vid ett japanskt flygförband som är stationerat i Hammamatsu har vägrat att gå upp med förbandets plan och uppmanat försvarsdepartementet att skaffa tillförlitlig matieriel. Flera av deras fruar har också vädjat till departementet. Hittills i år har 14 plan störtat varvid 24 flygare har omkommit.

Ovanlig tvist om kylskåp i Halmstad

Dom avkunnades på tisdagen i ett ovanligt mål vid Hallands södra domsaga i Halmstad. Förhistorien var i korthet att en man i Sennan köpt ett kylskåp av en stockholmsfirma men upptäckt att kylskåpet drog betydligt mera ström än dess säljare uppgett.

Kylskåpet hade t. o. m. testats av kyltekniska avdelningen vid Tekniska högskolan i Stockholm där man visserligen kommit till olika värden men i alla fall bekräftat köparens iakttagelse. Denne fordrade därför att köpet skulle gå tillbaka och vägrade att betala. Firman krävde att han skulle fullgöra betalningen och stämde honom.

Häradsrätten ogillade säljarens talan då rätten ansåg det ostridigt att kylskåpet drog betydligt mera ström än vad säljaren uppgett. Kylskåpsfirman skall dessutom betala motpartens rättegångskostnader med 677 kr.

Hemvårdarinneexamen
har vid Bräkne—Hoby lanthushållsskola avlagts av bl a Anita Ohlsson, Slöinge.

På begäran har Hollywoodstjärnan Leslie Nielsen talat om vad hon tyckte vore det värsta som kunde hända en kvinna:

Att bli inspärrad i ett rum med hundra nya vårhattar och ingen spegel!

KORT CHOCK-HISTORIA

— Såhär skall man aldrig göra med ett laddat vapen, undervisade mr James Stanland en ung dam i Alanbany, USA, och riktade en 25-kalibrig pistol mot sitt bröst. Skottet gick av. Han är på bättringsvägen.

700 ombud på Stadsförbundets halmstadskongress

Svenska stadsförbundets 16:e kongress öppnades på tisdagsförmiddagen i Halmstads teater i närvaro av cirka 700 ombud och enskilda medlemmar. Borgarrådet Hjalmar Mehr, Stockholm, hälsade i egenskap av styrelsens ordförande de närvarande välkomna.

Beträffande förbundets verksamhet betonade borgarrådet att dess uppgifter vidgat svenskt samhällsliv. I och för sig är detta en glädjande utveckling som betytt ökat inflytande åt städerna, men situationen kräver försiktighet gentemot krav på ytterligare ökad verksamhet.

Som en karakteristik av förbundets verksamhet uppsatte tal. hävdandet av det kommunala självstyret. Det är inte fråga om någon tom fras, ingen schlagermelodi och intet utslag av lokalpatriotisk yverborenhet utan om djupaste meningsfullhet. Vakthållning kring det kommunala självstyret är en kulturuppgift. Historien har lärt oss att nederlag för det kommunala självstyret betytt tillbakagång för det fria medborgarskapet. Även om samhället ändrar karaktär har våra samhällsuppgifter blivit i stort sett oförändrade. Medan kampen förr gällde mäktiga furstar måste vi i dag hävda oss gentemot staten, maktfullkomliga enskilda intressen och understundom övermäktiga organisationer.

Efter sedvanliga hälsningar till kongressens gäster, främst representanter för motsvarande organisationer i Danmark, Finland och Norge uttalade borgarrådet en förhoppning om att kongressen måtte bli en kraftkälla för förbundet och dess medlemmar.

Stadsfullmäktiges i Halmstad ordförande f. överläraren Ernst R. Andersson, hälsade å den gästade stadens vägnar.

Efter förmiddagsförhandlingarna gav Halmstads stad lunch på Tylösand för kongressens medlemmar och gäster.

En stundtals livlig debatt uppstod vid stadsförbundets fortsatta förhandlingar i samband med behandlingen av styrelsens berättelse.

Duktig gås

En gås lär vanligen inte lägga mer än 25—30 ägg under en säsong, vilket ju kan vara mycket så. Men gåsen här, som stolt visas fram för kameran av sin ägare, mr T. Lightfoot i Hampshire, England, har tydligen större ambitioner. Den har nämligen imponerat genom att lägga 72 ägg på två månader.

Läkaren: — Ja, det står illa till med er. Men varför hoppade ni ut genom fönstret?

— En flicka ljög för mig.

— Men därför behöver man väl inte hoppa ut genom fönstret?

— Jo, hon sa att hennes pappa inte var hemma.

En prenumerationsblankett

medföljer i dag Laholms Tidnings postupplaga. Ni som ännu inte ordnat Eder prenumeration för sista halvåret bör omedelbart använda denna blankett för att undvika uppehåll i distributionen av den tidning Ni är van vid och som vi hoppas Ni trivs med.

Har Ni redan prenumererat är vi tacksamma om Ni till någon bekant, som ännu inte har Laholms Tidning, överlämnar prenumerationsblanketten. Ju flera som läser bygdens egen tidning ju mera läsvärd kan den göras, varför Ni ju samtidigt genom detta gör inte bara oss utan också Eder själv en tjänst.

VÄXTORP
Hilmer Svänsson, tel. 144

Växtorps frivilliga brandkår
hade i går årsmöte med Sven Lundgren som ordf. Till brandchef omvaldes Erik Nilsson och till v. brandchef Frank Joransson. Till styrelseledamöter omvaldes Sven Håkansson och Helge Nilsson och till ordf. återvaldes Sven Lundgren med Helge Nilsson som v. ordf. Revisorer Gunnar Johansson och Gustav Pettersson. Till ombud vid Hallands Brandkårsförbunds årsmöte valdes Arne Pettersson med Ivar Karlsson som suppl. Beslöts prenumerera på Brandkårsförbundets tidskrift till samtliga brandsoldater, styrelseledamöter och revisorer.

Båstad

Polisen.
Poliskonstapeln Stig-Arne Nilsson, Båstad, har vunnit inträde vid Statens polisskolas assistentkurs. Kursen, som skall pågå under tiden 1 okt. 1957—1 maj 1958, är förlagd till huvudskolan i Stockholm.

Är det Ditt barn

som springer blint och plötsligt över körbanan?

Redskapen sättes snart upp på lekplatserna i LAHOLM

Lite var har vi kunnat konstatera att stadsingenjören och hans mannar ordnat till en vacker parkanläggning bakom Gullregnet där det förr var lite si och så med trivseln. En lekplats skall det bli av anläggningen, men än får barnen ge sig till tåls en liten tid innan det är helt klart.

— Det är flera orsaker som gjort att vi inte har placerat ut redskapen på lekplatserna, förklarar stadsingenjör Lasse Carlsson Först ville vi låta växtligheten slå rot ordentligt och senare har vi fått en del oförutsedda arbeten. Bl a. har den yttre reparationen av folkskolans äldre del krävt kommunalarbetare. Inom den närmaste framtiden skall vi dock ordna till lekplatserna vid Gullregnet och vattentornet med de lekredskap som redan levererats. Det blir gungor, gymnastikräcken och klätterställningar samt en del andra lekredskap. Vidare skall vi sätta ut soffor så att mammorna har någonstans att sitta när de ser till sina småttingar.

— Om det blir sandlådor också? Ja, givetvis blir det sådana. En lekplats utan sandlåda är väl knappast någon lekplats. I det sammanhanget kan jag nämna att vi skall komplettera lekplatsen vid flickscoutstugan med en barngunga och vidare skall vi iordningställa den sandlåda som en gång funnits där men blivit förstörd. Jag kan inte lova någon bestämd dag när dessa arbeten blir färdiga, men så mycket kan jag säga att det blir inom en nära framtid, säger stadsingenjören till sist.

Utan att på något sätt vilja uppträda som moralpredikant kan det vara på sin plats att understryka betydelsen av att alla barn vårdar sig om de lekredskap och anläggningar som snart står till deras förfogande. Det blir inte trivsammare än vad man själv gör det till. Om alla hjälps åt att hålla snyggt på lekplatserna och ser till att ingen skadar lekredskapen, blir det trivsamt och roligt. Det skadar inte heller att föräldrarna förmanar sina telningar att uppträda hyfsat på lekplatserna. Dessa har tillkommit för barnens bästa och då är den lilla motprestationen att uppträda hyfsat på lekplatserna inte någon uppoffring.

Heman.

Jag såg i går..

... att förberedelserna för permanentningen av Tegelbruksvägen är i gång.

"Vart ska Ni" fråga i går vid Såghuset

Väg och vatten företog i går en destinationsundersökning vid Såghuset, där trafikanterna stoppades och utfrågades om var de kom ifrån och vart de skulle hän. Avsikten med undersökningen var att få en bild av genomfarts- resp. lokaltrafikens omfattning. Efter bearbetning kommer sedan materialet att användas vid kommande utredningar om vägprojekt inom distriktet.

— Min kära dotter, jag blev onekligen litet överraskad då jag hörde att du förlovat dej.

— Ja, där ser du, pappa — felet är att du inte läser tidningarna.

Ännu en bil misshandlad vid Lagaholm

Laholmsbroarna fortsätter att utgöra ett nålsöga, som bilisterna har stora svårigheter att ta sig igenom. I går morse var det en nästan ny hälsingborgsbil som mötte sitt öde mot broräckena.

Föraren kom norrifrån i enligt vad som uppgives låg hastighet. Han klarade första kurvan men sladdade sedan på det regnvåta underlaget och körde rätt in i vänstra broräcket. Framskärmarna, lyktorna och huven demolerades, medan föraren slapp oskadd från äventyret.

I TRAFIKEN

En otålig ung man tutade rätt intensivt på en droskchaufför som ställt sej i vägen på Kungsgatan. Efter femte signalen lutade sej droskchauffören ut genom rutan, tittade roat på den otålige unge mannen och sa:

— Och vad fick ni mera i julklapp då?

*

Ett något till åren kommet par masade sig mödosamt fram på landsvägen på en tandem.

Fräck lymmel på moped passerar och ropar till gubben:

— Ta't lungt, farbror. Du kan i alla fall inte köra ifrån henne!

SAGT

Jag roade mig med ett litet experiment på länsstyrelsen när fru-frågan blev aktuell. Jag kallade ett slag alla fröknar för fru, och de blev i hög grad konsternerade. Men när jag kallade fruarna för fröken var det ingen som hade något emot det.

Landshövding Gunnar Danielsson

Nytt halvår

Prenumerera i god tid!

Det återstår nu ej så många dagar till 1 juli. Och är Ni postprenumerant och abonnerar på LAHOLMS TIDNING för halvår, kvartal eller månad så bör Ni omgående förnya prenumerationen. Detta för att inget avbrott skall uppstå vid halvårsskiftet.

Pris för halvår 18:50, kvartal 9:75 och månad 3:75.

Prenumerera alltid först och främst på ortens egen tidning — LAHOLMS TIDNING

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: **Markaryd, Villagatan**
Redaktör: **Sven B. Jönsson. Tel. 10150**

Njut sommar, bad och semester

I praktiska och trevliga fritidskläder!

FRITIDSDRESSAR från Melka, Algots och Hjelms.
BADBYXOR och BADDRÄKTER från Polo.
BADKAPPOR från Stinson.

Välkommen att se alla käcka nyheter för
DAMER och HERRAR hos

Lindbergs
MARKARYD
— Kläder att lita på —

Samrealskolan Strömsnäsbruk har antagit 80

Vid intagningsnämndens sammanträde intogs bland 80 sökande följande elver till klass 1 vid samrealskolan i Strömsnäsbruk:

Gunilla Ahlberg, Strömsnäsbruk, Ingrid Andersson, Markaryd, Sonja Andersson, Markaryd, Anita Berg, Timsfors, Barbro Björk, Strömsnäsbruk, Ingmari Blomquist, Timsfors, Per Bergknut, Strömsnäsbruk, Rosita Chronquist, Strömsnäsbruk, Gösta Carlsson, Hornsborg, Gunnar Davidsson, Hornsborg, Gullan Ekström, Markaryd, Majlis Eriksson, Strömsnäsbruk, Jan Eklund, Markaryd, Lena Fransson, Strömsnäsbruk, Sylve Fredriksson, Hamneda, Ulla-Britt Fredriksson, Markaryd, Solveig Gunnesson, Markaryd, Margaret Gustafsson, Strömsnäsbruk, Irene Göransson, Markaryd, Kristina Hedfors, Strömsnäsbruk, Rolf Helgesson, Strömsnäsbruk, Gun Jansson, Strömsnäsbruk, Evelyn Johansson, Markaryd, Lars-Olof Johansson, Hornsborg, Sven-Erik Johansson, Strömsnäsbruk, Irene Karlsson, Traryd, Lena Karlsson, Hamneda, Lars-Göran Karlsson, Strömsnäsbruk, Per-Lennart Karlsson, Strömsnäsbruk, Rune Karlsson, Hamneda, Gunvor Lindstrand, Hallaryd, Gunilla Månsson, Strömsnäsbruk, Chester Melin, Strömsnäsbruk, Ronald Melin, Markaryd, Nils-Johan Nilsson, Traryd, Rosita Nilsson, Timsfors, Vega Nilsson, Hornsborg, Maj-Lis Norrgård, Strömsnäsbruk, Lars-Ingemar Nilsson, Markaryd, Leif Nilsson, Timsfors, Björn-Ingemar Olsson, Axhult, Margareta Palmqvist, Traryd, Agneta Pettersson, Markaryd, Elisabeth Rasch, Strömsnäsbruk, Ingegärd Ringdahl, Markaryd, Gunbritt Rydén, Hornsborg, Solveig Salomonsson, Hornsborg, Siv Segeman, Markaryd, Birgitta Svensson, Traryd, Mai Svensson, Markaryd, Jan Åke Sellbjer, Axhult, Anders Sjögren, Markaryd, Lennart Svensmark, Markaryd, Inger Torebo, Markaryd, Ulla Wallentin, Strömsnäsbruk, Ingrid Åstrand, Traryd, Inger Öhrn, Timsfors, Kristina Öster, Strömsnäsbruk, Ingrid Johansson, Markaryd.

En trevlig skolresa.

Sjätte klassen i Vekaboda skola har haft en utfärd som varade i lagarna fyra. Färden företogs med järnväg och första uppehållet gjordes i Jönköping där man besåg staden och den vackra djurparken. Dagen därefter var man i grannstaden Huskvarna där vapen- och symaskinsfabrikerna besågs. Färden gick därefter till Visingsö där man bl. a. gjorde en tur över ön med det s. k. remmalaget. Från Visingsö fortsatte man till Gränna och efter övernattning i "Päronstaden" fortsatte man till Alvastra. De gamla klosterruinerna blev föremål för studier och beundran. Omvergs hjässa bestegs och i Vadstena besöktes en hel del minnesrika platser. Således var man på Vadstena slott, Magnus Skinnares stuga, den heliga Birgittas kloster och kyrka. Efter ett besök vid Hede kyrka ställdes färden åter söderut till Jönköping och därifrån till Markaryd. Den mycket trevliga och vällyckade färden hade ordnats av folkskollärare Evert Håkansson och som biträdande färdledare tjänstgjorde frk. Vivianne Alfredsson, Harpholma.

Simskolan har startat.

Simskolan i Jetesjön, Markaryd, har startat undervisningen för året och redan första dagen inskrevs 217 elever. I likhet med tidigare så är det gymnastikdir. frk. Ingrid Nyberg, Malmö, som har hand om undervisningen och vid hennes sida finns småskollärarinnan frk. Solgärd Österberg, Höganäs.

Markaryds skolråd

har haft sammanträde och därvid beslutat att genom överläraren i Skånes Fagerhult och Markaryd utreda frågan om anställandet av en gemensam lärarinna i hem- och hushållskunskap. Icke ordinarie lärartjänster förnyades. Då undervisningen vid Holma småskola är nedlagd kommer småskollärarinnan frk. Birgitta Zakrisson att undervisa vid köpingens småskola.

Vägfrågor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har avslagit en framställning om förändring till allmänt underhåll av vägarna Bassrås (538)—Öv. Bohult—Bavraböke (536) samt Yt. Bohult—Öv. Bohult inom Sunnerbo vägnämndsområde.

Vidare har styrelsen beslutat om indragning från allmänt underhåll av väg 5.6 Axhult—Gräsholma inom samma vägnämndsområde.

Från idrottssekr.

LFK.

Följande juniorspelare samlas vid idrottsplatsen i kväll kl 18.00 för resa till Halmstad: Leif Andersson, B. A. Malmström, S. Granberg, Gunno Nilsson, N. Å. Nilsson, S. G. Nilsson, Björn Hägerström, Sverker Evertsson, Bror Nilsson, U. Mauritsson, Sven Nilsson.

Ränneslövs GIF.

Följande pojklagsspelare samlas på Taxi i kväll kl 18.15: Kurt Malmsjö, Tord Alfsson, Assar Eriksson, Jan Nilsson, Bertil Persson, Ingvar Nilsson, Jan Nilsson, Bo Wennström, Sune Bengtsson, Leif Eriksson, Gösta Nilsson och Tomas Karlsson.

Hasslövs IS.

Pojklaget samlas på planen kl 18.30 för match mot Ränneslöv.

Skottorps IF.

Följande spelare samlas vid café Centrum i morgon, torsdag kl 18.30 för resa till Laholm: Bengt Hansson, Stig Nilsson, Sven Andersson, J. A. Nilsson, Nils Engdahl, Karl-Erik Karlsson, Klas Nilén, Bengt Jonsson, Karl Persson, Jerker Karlsson, Bo-Lennart Bengtsson, Kjell Johansson, Helge Persson, Lars-Olle Nilsson.

LT Sport LT Sport LT Sport LT Sport

Omspelsmatchen Trönninge-Markaryd i kväll

Segraren möter Traryd - Råstorp till Strömsnäs

Omspelsmatchen mellan Trönninge och Markaryd i Laholms Tidnings cupturnering går redan i kväll på Trönninge plan med början kl. 19.15. Att döma efter måndagens oavgjorda match i Markaryd bör det bli en spännande uppgörelse i kväll. Med hänsyn till hemmaplan får man hålla Trönninge som favorit. Till detta bidrar också att Markaryd enligt förljudande har besvärligt med laget, men fotboll är fotboll och allt kan hända, speciellt när det rör sig o men cupturnering.

Semifinalerna lottades i går och utföll så att Strömsnäsbruk spelar hemma mot Råstorp medan Traryd får ta sig an segraren i matchen Trönninge—Markaryd på bortaplan. Det bör kanske nämnas att matchen mellan Trönninge och Markaryd skall avgöras i kväll. Om resultatet är oavgjort vid full tid tillgripes en halvtimmes förlängn. Kan inte lagen skiljas åt under denna avgör lotten.

Senast onsdagen den 3 juli skall semifinalerna vara spelade. Troligtvis spelas matchen mellan Strömsnäsbruk och Råstorp den 2 juli. När den andra semifinalen avgöres kan av naturliga skäl inte sägas nu, då kvällens möte Trönninge—Markaryd först måste klaras av.

GIF och IFK tog var sin titel vid stafett-DM i Falkenberg

Varbergs GIF lyckades inte försvara stafettmästerskapet på 4×400 m. vid DM-upptakten i fri idrott på Falkenbergs Idrottsplats på tisdagen. Däremot tog man åter titeln på 4×100 m. före IFK Halmstad, som blev mästare på den längre distansen. Arrangörsföreningen, Falkenbergs IK, ställde inte upp på 4×400 m. då en av lagmedlemmarna var justerad.

Tiderna i stafetterna blev förhållandevis goda — kvällen var ganska kall och banorna inte i allra bästa konsistens.

Även DM i tiokamp inleddes på tisdagskvällen och efter första dagen leder Erling Englén, IFK Halmstad, betryggande. Av hans tre medtävlare är det endast K. E. Jönsson, Varbergs GIF, som har reell chans att hota.

Resultat:

4×100 m.: 1) Varbergs GIF 45,7, 2) IFK Halmstad 46.3, 3) FIK I 46,6, 4) Laholms IF 47,1.

4×400 m.: 1) Halmstad 3,31,0, 2) Varberg 3,35,8, 3) Laholm 3,45,6.

Tiokamp, 100 m: 1) Kjell Sjövald, FIK 12,5, 2) Erling Englén, IFK 12,7, 3) K. E. Jönsson, GIF 12,8, 4) Björn Hessman, Spänst 13,0.

Längd: 1) Englén 6,00 m., 2) K. E. Jönsson 5,63, 3) Sjövald 5,49, 4) Hessman 5,27.

Kula: 1) Englén 11,10 m., 2) K. E. Jönsson 11,08.

Höjd: 1) Englén 1,60, 2) Sjövald 1,50, 3) Jönsson 1,50.

400 m.: 1) Englén 59,5, 2) Jönsson 59,6.

Sammanlagt efter 5 grenar: 1) Englén, IFK 2,350 p., 2) K. E. Jönsson, GIF 2,150, 3) Sjövald, FIK 1,970, 4) Hessman, Spänst 1,642.

DM-tävlingarna fortsätter i dag kl 19 på Falkenbergs Idrottsplats med de resterande grenarna i tiokampen: stafett 4×1,500 m. samt talangjakt 1,500 m.

Tage Ericsson öppnar Västkustlägret på söndag

På söndag startar Svenska Fri-Idrottsförbundets senaste giv: friidrottsläger för läroverksungdom i åldern 15—18 år. Till det första lägret i Varberg den 30 juni—5 juli rycker sammanlagt 130 ungdomar in från Trelleborg i söder till Filipstad i norr. Dessa ungdomar, som av sina resp. skolor ansetts vara de mest lovande och bästa kommer att trimmas av de skickliga instruktörerna, gymnastikdirektörerna Per Olof "Pekka" Edfelt, Ystad, Carl-Eric Franzen, Malmö (f. d. landslagsman i löpning 400 m), Sven Karlsson, Malmö, Ann-Sofi Colling, Lidingö (världsmästarinna i gymnastik), Ene Milve, Göteborg, och Anne-Marie Nilsson, Simrishamn.

Västkustlägret, som varbergslägret döpts till, öppnas på måndagsmorgonen av ordföranden i Svenska Fri-Idrottsförbundet civilingenjör Tage Ericsson, Stockholm, medan stadsfullmäktiges ordförande i Varberg, stenhuggeriägare Yngve Olsson, hälsar ungdomarna välkomna till sommarstaden Varberg.

Bland de 130 ungdomarna finns en hel del verkligt lovande ungdomar och namn som Jan Strandberg, Malmö, 61 meter i spjut, Bo Landin, Malmö, Heine Svensson, Nässjö, båda 178 i höjd, Tore Carbe, Göteborg, 3,75 i stavhopp, Margareta Samuelsson, Borås, och Eva Mellander, Göteborg, båda 156 i höjd, samt Kerstin Danielsson, Bofors, 12 blankt på 80 meter häck, är säkerligen ungdomar som man får höra vidare talas om.

Närmast efter Västkustlägret följer Visbylägret den 15—19 juli för ungdomar från mellersta Sverige. Bland de 94 deltagarna finns en grupp stavhoppare om 8 stycken som klarat mellan 3 m och 370, vilket lovar gott för denna grens återväxt. Det tredje och sista lägret äger rum den 22—26 juli för Norrland i Östersund med 72 deltagare. För vart och ett av de tre lägren har tryckts ett trevligt lägerprogram, där varje timma under lägerveckan finns inrutad för idrottsträning, föredrag, bad och trevliga studiebesök. Lägerchef och organisatör av alla tre lägren är förbundets konsulent Everth Svensson.

Gångförbundet skall organisera storpropaganda

STOCKHOLM (TT)

Med stöd av Riksidrottsförbundet har Gångförbundet organiserat en årslång storpropaganda av annan utformning än tidigare propagandor för ökad motionsidrott. Riksidrottsförbundets nära 10,000 föreningar kommer att inbjudas att delta som ortsarrangörer, liksom även landets skolor.

Propagandan, som börjar i september, fullföljer förbundets tidigare tävlingar för Sveriges städer och landskommuner om största antalet prov i Stora riksmarschen, tävlingar som samlat över 2 milj. deltagare. Enligt organisationsplanen, som offentliggöres senare, avslutas den årslånga tävlingen mellan landets städer samt köpingar och övriga landskommuner med en final, vari de 4 bästa kommunerna få deltaga. Finalen avses att utkämpas i form av en 5- eller 6-dagars stafett med start i Göteborg och mål i Stockholm. Vart och ett av de 4 kommunlagen skall bestå av 30 personer, nämligen 10 män, 10 damer samt 5 pojkar och 5 flickor. Två lag går Göteborg—Jönköping—Norrköping—Stockholm, de andra två Göteborg—Skara—Örebro—Eskilstuna—Stockholm. Den kommun, vars lag först kommer till Stockholm, är segrare.

Stafetten Göteborg—Stockholm väntas bli även ett publikevenemang av stora mått och hela arrangemanget beräknas bli det största som någonsin anordnats i Sverige såsom propaganda för motionsidrott, varför Gångförbundet sökt och även fått löfte om Riksidrottsförbundets särskilda stöd.

Juventus utklassade AIK: 10-1 Charles och Hamrin suveräner

STOCKHOLM (TT)

AIK blev totalt utklassat av italienska ligalaget Juventus i tisdagskvällens fotbollsmatch på Råsunda. Med hela 10—1 (6—1) vann italienarna efter att ha presterat det bästa spel som visats på år och dag på solnaarenan.

Kurre Hamrin blev ett kärt återseende för publiken — 17,699 betalande — och tydligt är att förre AIK-yttern förbättrats under sin italiensejour. Förutom de tre målen gjorde han förarbetet till ytterigare två och var tillsammans med centern Charles lagets bästa spelare. I sin nye center har Juventus gjort ett jättefynd. Charles presterade ett rent fantastiskt spel och visade sig vara en kanonskytt av stort format och dessutom otroligt snabb och utmärkt spelfördelare. Argentinaren Sivori var en elegant bollartist, som dock kanske ännu är litet för vek i närkamperna.

MÅLENS RAD

Juventus tog ledningen på straff i sjätte minuten sedan AIK-backen Ingevik försökt boxa bort ett givet mål. Vänsterhalv Montico sköt in straffen. I 12:e min. kvitterade AIK till 1—1 genom Leif Sköld på ett långskott från cirka 20 m. Kurre Hamrin gav Juventus ledningen 5 min. senare sedan han elegant dribblat sig igenom AIK-försvaret i gammal känd stil. 3—1 till Juventus blev det genom Boniperti. Sitt andra mål gjorde Hamrin i 28:e min. då han i trängt läge och liggande ställning gjorde 4—1. De båda återstående målen i första halvlek kom i 35:e och 43:e min. genom vy. Stivanello efter förarbete av Hamrin och Sivori efter elegant framspelning av Charles.

Hat trick gjorde Hamrin efter 8 min. spel i andra halvlek på ett perfekt högerskott. Charles ökade till 8—1 3 min. senare med ett sologenombrott och samme man svarade också för 9—1 i 36:e min. Tre minuter före full tid blev det 10—1 genom Sivori. Andra halvlek kännetecknades f. ö. av en rad missade målchanser för AIK.

3—0 i Wimbledon för Sven och Uffe

LONDON (TT-AFP)

Under Wimbledon-turneringens andra dag vann i herrsinglens första omgång Ulf Schmidt, Sverige, över Riberio, Australien med 6—2, 6—3, 6—3.

Sven Davidson besegrade A. Bey, Rhodesia, med 6—3, 9—7, 7—5.

I samma omgång segrade Kurt Nielsen, Danmark, över P. Scholl, Tyskland, med 6—4, 6—4, 6—4.

Av övriga matcher i herrsingelns första omgång kan följande nämnas: Mulloy, USA—Lawer, Sydafrika 6—4, 6—1, 3—6, 6—4, Oakley, England—Nyyssönen, Finland 6—1, 1—6, 11—9, 6—3, Flam, USA—P. Blondel, Schweiz 6—3, 6—4, 7—5, Eisenberg, USA—Licis, Polen 6—1, 6—3, 8—6, Krishnan, Indien—Pietrangeli, Italien 6—4, 6—3, 6—4, M. E. Green, USA—Mark, Australien 6—2, 6—4, 6—2, Remy, Frankrike—Höjberg, Danmark 6—4, 6—2, 6—3.

Ulf Schmidt, som spelade för första gången den här säsongen på gräs, var klassen bättre än brasilianske mästaren Ribeiro, som också säsongdebuterade på gräsbana. Schmidt imponerade dock inte och får spela åtskilligt bättre om han skall upprepa fjolårssegern över Luis Ayala, som han möter nästa omgång.

3,42,6 på Bislet

Den brittiska medeldistanstjärnan Brian Hewson vann 1.500 m. på fina 3.42,6 vid de fortsatta friidrottstävlingarna på Bislet. Fina tider i loppet blev det också i övrigt. Östtyskarna Richtzenhain och Reinagel tog platserna närmast med 3.43,4 resp. 3.44,0 och fyra på nya norska rekordtiden 3.44,1 kom Arne Hammarsland.

I höjd klarade norske mästaren Björn Thorkildsen 201 och stavvanns ånyo av östtysken Preussger på 4,45.

Riksettan, norra

Bellevue—Tureberg 80,5—65,5

Rikstvåan, norra Norrland

Umeå IK—Skellefteå AIK inställd.
Umeå har gått ur serien.
IFK Luleå—Skellefteå IF 75—49

Rikstvåan, mellersta Norrland

IFK Sundsvall—IFK Östersund 70—46

Tisdagens fotboll

Internationella matcher:

AIK—Juventus	1—10
Örebro SK—Phoenix	1—2
Landskrona—Sportclub Wacker, Wien	1—2
Höganäs BK—Harlingerode, Tyskland	7—4
Trelleborgs FF—VF B 03 Bielenfeld	0—2
Kiruna IF—Montabaur, Tyskland	3—4

Landskapsmatcher:

Uppland—Dalarna	3—4
Östergötland—Småland	7—3
Härjedalen—Jämtland	1—2

POJKLAGSSERIEN
Zon I, norra gruppen

Skogaby	2	2	0	0	5—2	4
Veinge	2	1	1	0	4—0	3
Knäred	2	0	1	1	1—3	1
Laholm	1	0	0	1	1—2	0
Skottorp	1	0	0	1	0—4	0

Antalet studiecirkelmedlemmar i SLS ökades i fjol med 3,773

För Svenska Landsbygdens Studieförbund har det gångna året varit ett av de mest framgångsrika i förbundets historia, konstaterar studierådet i sin inför förbundsstämman avgivna preliminära verksamhetsberättelse. Såväl antalet studiecirklar som antalet medlemmar uppvisar betydande ökning, studiecirklarna med 380 och medlemsantalet med 3.773. Det totala antalet verksamma studiecirklar är nu 4.956, varav 614 är ungdomscirklar, och medlemsantalet är 41.685. Antalet studiecirkelsammankomster har ökat med 2.127 till 55.641.

Ämnesvalet är rikt differentierat, vilket tyder på att den ökade tillslutningen ej beror på att något eller några ämnen lyckats fånga upp mera tillfälliga intressen. Det utvidgade samarbetet med RLF har medfört god tillslutning från jordbrukarhåll. Det är främst studieplanskursen Friare marknad, som inom RLF varit föremål för cirkelstudier. Övriga stora ämnen har varit bl a Familjen i centrum, Skogsskötsel och Hemmet och pengarna. Genom studieplanskursen Främmande vardag har SLS under det gångna studieåret prövat nya metoder för studiet av internationella frågor. Intresset har varit stort och resulterat i 196 cirklar. Därtill har ett flertal distrikt haft särskilda kurser med internationell riktning.

Under många år har SLS med växande framgång sökt knyta kontakter med den yngre ungdomen. Den gångna säsongen har medfört, bl a tack vare ett gott samarbete med Förbundet Vi Unga, att antalet ungdomscirklar ökat med 108.

Kursverksamheten har varit livlig såväl inom distrikt som förbund. Studierådet understryker betydelsen av en omfattande ledarutbildning inom förbundet.

Det gångna årets glädjeämnen består inte endast i att SLS kunnat bygga ut verksamheten, utan också däri att kontakt och samarbete med nya grupper kunnat etableras. Sålunda har Samfundet för Hembygdsvård och Riksförbundet Sveriges trädgårdsfolk kollektivt anslutit sig till SLS.

SLS' insatser i kulturarbetet blir med åren allt mångsidigare. Genom tidningen Studiekontakt deltar förbundet i den pågående idédebatten. Genom fortsatt konferensverksamhet kring skolfrågorna och genom särskilda åtgärder för upplysning om och propaganda för god skönlitteratur, konst och teater har det allmänkulturella arbetet förts vidare.

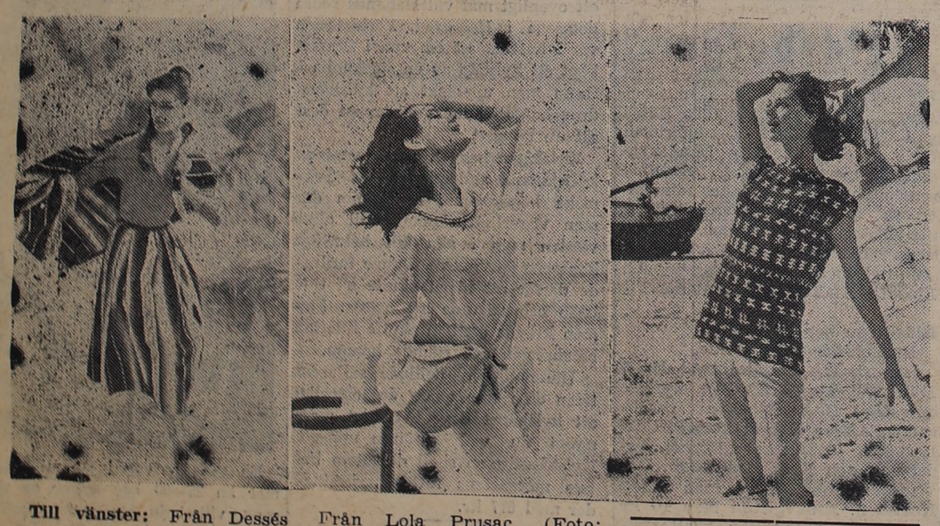
Antalet bibliotek, som insänt biblioteksredogörelser, utgör 381, vilket innebär en minskning med 12 från föregående år. Minskningen beror på sammanslagningar med kommunbibliotek.

Förutom de nämnda 41,685 studiecirkelmedlemmarna har SLS omfattat 165,490 kollektivt anslutna medlemmar från SLU, SLKF, Samfundet för Hembygdsvård, Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund o. Riksförbundet Sveriges trädgårdsfolk. Härtill kommer den organisatoriska anknytning som SLS har till Sveriges lantbruksförbund, RLF och jordbrukargruppen inom KF.

DAMERNAS HÖRNA

För sommarens mer eller mindre soliga dagar

Till vänster: Från Dessés Boutique kommer den originellt randade yllekjolen med tillhörande fransad schal, allt i exotiskt bjärta färger som står vackert till flickans mörka skönhet.

I mitten: Två marinblå ränder i kanten på yllejumperns nedvikta, runda krage, är det enda färginslaget på den i övrigt helt vita strandklädseln. Från Henry à la Pensée.

Till höger: En riktig stortröja, fast ärmlös, är denna trikåmodell i ylle, som har ett asymmetriskt mönster i vitt på svart botten. Man ser av modellen att den långa tröjan inte behöver sitta som en säck för att vara modern. Från Lola Prusac. (Foto: IWS.)

Dagens goda råd:

Lägg ett underlag av skumplast i botten på den låda, där ni försvarar vispar, träskedar, stekspadar och liknande attiraljer. Öppna och stäng sen lådan hur ofta och hur hårt ni vill, och sakerna ligger ändå snällt på sin plats.

Potatis- och rädissallad
(4 pers.)

1 lit. kokt potatis
2 knippor rädisor
3 msk klippt gräslök
1 grönsallad.

Sås:
2 msk vinäger
6 msk olja
2—3 tsk färdig senap
en aning salt
vitpeppar.

Beredning: Potatisen skalas och skärs i skivor. Rädisorna sköljs noga och skärs likaså i skivor vilka blandas med potatisen. Vispa samman såsen, smaka av väl och häll över. Blanda salladen med ett par gafflar. Skölj grönsalladen, lägg bladen runt kanterna i en glasskål och placera potatis- och rädissalladen i mitten, strö klippt gräslök över och låt salladen stå kallt ett par tim. före serveringen.

Färsk sillrätt. (5 pers.)

5 medelstora färska sillar
1 kkp vatten
½ msk smör
¾ lit. mjölk
¾ kkp risgryn
1 msk salt
litet vitpeppar.

Beredning: Vattnet slås i grytan, smöret tillsätts och när detta kokar slås mjölken i och kokas upp. Sist de sköljda risgrynen. Grynen får sakta koka med slutet lock tills de är lösa. Får svalna. Den rensade och sköljda sillen fileas, skärs i smala skivor (el. males) och nedröres i riset (saltas och peppras innan). Massan hälls i den smorda, bröade formen, beströs med skorpmjöl och gräddas i ugn. Man kan även steka fiskriset som fiskbullar. Serveras med rört smör el. fisksås.

Morgondagens rätt:

LUNCH: Potatis och rädissallad.
MIDDAG: Färsk sillrätt.
Rabarberkräm.

Djurens själsliv och intelligens

Det är nu mycket länge sedan den officiella kristendomen övergav den ståndpunkt, enligt vilken Bibeln borde betraktas, icke blott som en religiös sanningskälla utan även som en lärobok i naturkunskap. Men i ett enda fall håller man än idag mycket styvt på denna föråldrade uppfattning, och det är i fråga om människans förhållande till djuren. Man envisas fortfarande att betrakta människan som den enda varelse på jordklotet, som blivit begåvad med förnuft, samvete och dödlig själ och glömmer totalt bort, att man i själva verket endast är ett däggdjur bland däggdjuren.

Varför man just i denna punkt så gärna ansluter sig till de "bokstavstroende" beror naturligtvis på, att den i så hög grad tilltalar den mänskliga fåfängan. Men står sig detta betraktelsesätt även inför det mänskliga förnuftet, eller är det i stället ett resultat av vårt förnufts begränsning?

— Ja, det är en sak, som tål att diskuteras. I varje fall kan det inte avgöras på rak arm eller avfärdas med en hänvisning till bibeln. Vi måste betänka, att människan biologiskt sett är ett djur, om ock det högsta av alla. Vi kan konstatera att vår kropp utgör det hittills sista ledet i en utvecklingskedja och att vi sålunda är mer eller mindre besläktade med de övriga djuren. Hur denna släktskap är beskaffad ,är ju däremot ännu inte fastslaget. Man tvistar med andra ord ännu om, huruvida de så kallade människoaporna är att betrakta som våra förfäder eller våra kusiner.

— "In natura non datur saltus" — det förekommer inga hopp i naturen — är en vetenskaplig sanning, som ingen modern människa betvivlar. Är man dessutom så modern, att man hyllar den bland våra psykologer just nu mest utbredda åsikten om förhållandet mellan kropp och själ, så måste man för konsekvensens skull också övergiva tron på de "osjäliga" djuren! Den moderna psykologien anser nämligen, att kropp och själ endast är olika sidor av en och samma sak, alltså oskiljaktigt förenade med varandra, eller med med andra ord, att det inte finns någon själ utan kropp och ingen levande kropp utan själ. Under sådana omständigheter måste det väl anses som självklart, att även de lägsta djuren — och varför icke även växterna! — är i besittning av en om ock synnerligen outvecklad, så dock själ, vilken jämsides med kroppen utvecklas till allt högre och högre former, för att slutligen nå den mänskliga själens fullkomning. Är man så materialistisk att man anser, att människan inte alls har någon själ, bör saken bli ändå mera självklar, ty i så fall måste man ju underkänna varje principiell skillnad mellan människan och de övriga djuren. Är man däremot av den åsikten, att själen är någonting alldeles självständigt, som kan existera oberoende av en kropp, ställer sig naturligtvis saken litet svårare. Frågan kan då lösas endast på experimentell väg. Kan man konstatera att något annat djur än människan har själ, så borde den saken vara tämligen klar. Problemet kan kanske med andra ord koncentreras i frågan, har "Den felande länken" en själ?

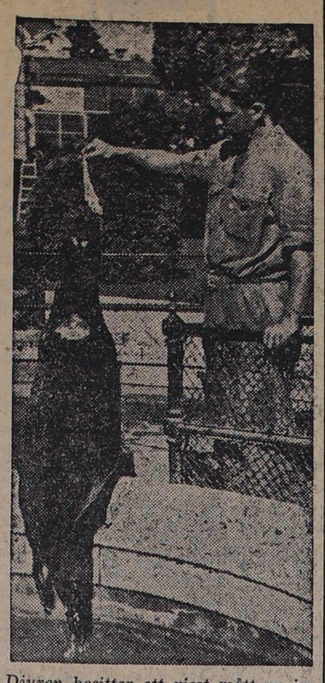
Förnuft eller instinkt

Men om djuren trots allt skulle vara i total avsaknad av allt vad själ och förnuft heter — vad är det då, som dikterar deras handlingar, som ju dock förefaller att i de flest fall vara kloka och ändamålsenliga? — Jo, det instinkten, säger man. Och vad menas med instinkt? — Instinkt är någon slags medfödd känsla av, hur man bör reagera mot olika yttre impulser — ett slags omedvetet samvete, som säger hur man i de särskilda fallen bör handla. Alla rörelser ett djur utförde skulle med andra ord, vara så kallade reflexrörelser, det vill säga rörelser som rent mekaniskt framtvingades av den yttre orsaken. Man skulle också kunna säga, att instinkten är en intelligens, som går i arv inom hela släktet och som är gemensam egendom för alla dess medlemmar, men som de enskilda individerna icke besitter var för sig. Det kan icke förnekas, att man lyckas bevisa, att många till synes intelligenta handlingar endast varit instinktmässiga, men däremot har man väl näppeligen vederlagt, att djuren även kan besitta ett personligt förnuft! Ty vad är det som hindrar, att instinkt och förnuft kan förekomma jämsides och komplettera varandra. Att så är förhållandet är väl tvärt om det allra troligaste, och vi måste betänka, att även människan stundom handlar av instinkt. När till exempel barnet sover, äter och dricker, så sker detta rent instinktmässigt, och samma är förhållandet, när vi hastigt rycker tillbaka handen från ett brännhet föremål vi råkat komma åt, ty ingen om än aldrig så snabb tanke hinner först fatta beslut härom. I detta fall är det i själva verket så, att den impuls, som mottages av känselnerverna, aldrig passerar hjärnan utan endast ryggmärgen där den omedelbart överföres till en av de nerver, som leder till en muskel och åstadkommer rörelse av densamma.

Frågan är väl, om icke samvete, moral och dylikt också till stor del är att betrakta som utslag av en slags medfödd instinkt, avsedd att befrämja människosläktets gemensamma bästa. — Alltnog. Människan handlar i varje fall stundom av instinkt, även om det för det mesta är intelligensen, som dikterar hennes beslut. Å andra sidan kan man påvisa, att de lägsta djuren, t ex toffeldjuren och amöborna, så gott som uteslutande handlar efter instinkt. Men hur är det med djuren på alla de mellanliggande utvecklingsstadierna? — Skulle man inte kunna tänka sig, att intelligensen och instinkten hos dessa kämpar om herraväldet, på så sätt att intelligensen i allt högre grad får överhanden! Intelligensen tar vid där instinkten slutar, det gemensamma släktförnuftet övergår alltmer till den enskilde individen och får en individuell särprägel och utveckling — det "själlösa djuret" förvandlas till en "personlighet".

Dressyr och uppfostran.

En erfarenhet, som man gjort vid zoologiska trädgårdar och vid cirkussällskap samt andra institutioner, där man haft med djurs dressyr och uppfostran att göra och som kan tjäna som ett ytterligare argument för att djuren besitter intelligens är att ett djur, som från födseln blivit omhändertaget och uppfostrat av människor, ej på långt när är lika läraktigt som ett, som infångats i vilt tillstånd. Detta bevisar tydligen, att djuren liksom människorna besitter en intelligens, som fordrar träning för att ej slappna av. Ett sådant dumt djur, som aldrig själv behövt "göra ett handtag" för att skaffa sig föda, har sin motsvarighet i sådana där tafatta gossar, som alltför väl har blivit omhändertagna och omsysslade i hemmet och därför känner sig tämligen hjälplösa, när de väl kommer ut i livet. Apropå cirkus kan nämnas, att även de till synes ganska märkvärdiga cirkustrick, som man kan få djur att utföra, strängt taget varken har med intelligens eller instinkt att göra, utan snarare är rena taskspelarkonster eller också bygger på speciellt efterhärmningsinstinkten, som ju finns hos både djur och små barn, och vars uppgift naturligtvis är av pedagogisk art. På det hela taget torde det knappast bero på intelligens, om ett djur är lätt att dressera, då däremot minnet i detta fall otvivelaktigt spelar en stor roll. En häst som drives mot ett hinder till exempel, har kanske någon dunkel förnimmelse av, att ett elegant hopp har något visst samband med en sockerbit, då däremot ett språng på sidan om hindret hos honom framkallar minnet av ett visst stick av en sporre och ett piskrapp. Så småningom glömmer väl hästen både sockerbiten, sporren och piskrappet, men då har lydnaden för ryttaren blivit en ren vanesak.

Djuren besitter ett visst mått av intelligens som fordrar träning för att ej slappna av på nytt.

På tal om hästar må nämnas ett fall, där så vitt man kan förstå intelligens — och till och med en ganska utvecklad sådan — tycktes vara med i spelet. Redan för omkring ett halvsekel sedan lyckades en tysk, Wilhelm von Osten, lära sin häst, "der kluge Hans", att räkna och medelst hovslag uttrycka de olika talen. Vidare hade han framför hästen uppsatt en tavla med alfabetet, samt vid varje bokstav utsatt den siffra, som motsvarade dess nummer i alfabetet, och på så sätt lyckades han även så småningom få hästen att stava till ord, som han dikterade för honom. Vetenskapsmän och psykologer från hela världen strömmade till för att undersöka fenomenet och underkasta det en kritisk granskning, och en d:r Pfungst påstod, att alltsammans berodde på dressyr och att hästen lärts att aktge på vissa tecken och rättade sina hovslag därefter. D:r Pfungst tilläts att försöka uppnå samma resultat medelst dressyr och lyckades verkligen ganska väl. Han gick tillväga på så sätt, att han lärde hästen att slå med hoven, när han själv böjde sig framåt och upphöra därmed, när han åter reste sig upp. Därigenom blev emellertid hästens intelligens förvillad och han kunde icke längre räkna och stava som förut utan denna hjälp. Herr Karl Krall i Elberfeld som icke trodde på d:r Pfungst teori, anskaffade ett flertal hästar för att med dem anställa experiment avsedda att vederlägga dr Pfungsts teori, och han lyckades också helt och hållet därmed. Icke nog med att han lärde dem att lösa mycket svårare tal än vad "der kluge Hans" kunnat — de kunde till och med dra kvadratroten ur tal — utan han lyckades även åstadkomma sådana kontrollåtgärder, att allt fusk var uteslutet och flera av samtidens främste vetenskapsmän har bekräftat, att det här föreligger ett enastående fall av mycket hög intelligens hos djur.

Till de klokaste djuren räknas ju hundarna, och särskilt St. Bernhardshundarna och setter-raserna har anseende för intelligens. Det märkligaste utslaget av hundintelligens, som även bekräftats av vetenskapsmän, har emellertid kommit till uttryck hos en airedale-terrier i Mannheim, vid namn "Rolf". "Rolf" hade länge åhört småbarnens lektioner i innanläsning och räkning och en dag visade han, att han följt med ordentligt på lektionerna. Man frågade honom på skämt om han visste hur mycket två och två var, och till allas förvåning svarade han med att stöta tassen fyra gånger i golvet. Man blev ytterligt förvånad och fortsatte med att fråga hur mycket fem plus fem var. Även nu fick man rätt svar, och vid upprepade försök visade det sig att "Rolf" både kunde läsa och skriva ganska bra. — Otroligt men sant!

Även om dessa fall är mycket sällsynta, visar de dock en hel del. Men för att tala om mera ordinära fall av djurintelligens behöver man endast peka på de så kallade sociala djuren, det vill säga sådana som bilda samhällen såsom till exempel bina och myrorna. I en myrstack råder till exempal en så noggrant genomförd arbetsfördelning, en sådan organisation och en sådan disciplin, att ett mänskligt samhälle för ett tusental år sedan knappast kunde uppvisa något bättre. Att något sådant skulle kunna åstadkommas utan en verklig intelligens är otänkbart, och naturvetenskapsmännen överger också i allt större utsträckning tron på instinkten, som den enda drivfjädern till djurens handlingar.

Men det måste erkännas att det finns en väsentlig skillnad mellan djurens intelligens och människans. Djuren kan inte skapa nytt. Myrsamhället ser ut i dag som det gjorde för tusentals år sedan. Det finns alltså inga uppfinnare eller "sociala reformatorer" bland djuren. Men är det här inte snarare frågan om en gradskillnad än en artskillnad i intelligens? **Hur stor procent av människorna själva är för övrigt "nyskapare"? — Måttliga pretentioner alltså, om jag får be!**

Ovan har ju mest talats om intelligens hos djur men även andra yttringar av ett mer eller mindre utvecklat själsliv finns det talrika exempel på inom djurriket, såsom till exempel mod, osjälvisk tillgivenhet, hjälpsamhet och tacksamhet. Har man gått så långt att man tillerkänner djuren en viss intelligens är det ju endast konsekvent, att helt och hållet övergiva den mänskliga överskattningens teori om "de osjäliga djuren" och i stället ta dem i tassen som goda kamrater och världsmedborgare.

C. L. Lorell

Kusiner eller kusin? Ja, därom tvista som bekant ännu de lärda.

Hundraåringarna allt vanligare

Att bli 100 år är numera inte alltför ovanligt — det händer numera allt oftare i Sverige. Förste aktuarien F. Lublin i statistiska centralbyrån har räknat ut, att under åren 1951—56 avlidit inte mindre än 200 hundraåringar; allra äldst var ett par som gick på sitt 108:e år. Den ena var hushållerskan Johanna Andersdotter i Strövelstorp, Skåne, som dog 1952 i en ålder av 107 år 10 mån. 25 dagar. Endast fem dagar yngre var skräddaränkan Maria Johansson i Högsby, Småland, som dog i fjol. Under de senaste tio åren har ytterligare en person nått åldern 107—108 år, nämligen år 1947 avlidna torparänkan Johanna Charlotta Johansson i Veckholm, Uppland, som blev 107 år 5 mån. 27 dagar gammal. Med ledning av kända födelsedata kan man ifråga om de i år kvarlevande hundraåringarna räkna ut, att det ovannämnda åldersrekordet omöjligen kan slås av någon förrän allra tidigast år 1960.

Under 1800-talet skall i Sverige ha funnits en 115-åring enligt pastors anteckning i dödboken, en uppgift som godtagits i den officiella statistiken, men aktuarie Lublin betvivlar starkt riktigheten av dödbokuppgiften, då pastor endast ifyllt åldern "115 år" utan angivande av månader och dagar. Otillförlitliga är säkerligen också 1700-talets uppgifter om hundraåringarna. Prostarna tycks ha godtagit åldersuppgifter som varit överdrivna, sannolikt synes de ha varit stolta över att kunna redovisa ett högt antal personer i sin församling som uppnått hög ålder. En del prostar har skrivit utförliga beskrivningar om sina hundraåringar. Rent rörande är de vackra ord som kontraktsprosten Olof Lindman i Kind Älvsborgs län, skriver om en år 1794 avliden åldring. Då det kan vara av intresse såsom typiska för den tidens skrivsätt och betraktelsesätt återges de här fullständigt och med oförändrad stavning:

"Gamla Pigan, Martha Jansdotter, född i Svenljunga Sokn 1684, begrofs vid Redslareds kyrka d. 26 octob. d. å. 110 år gammal. Snäll i en sann Christendoms både kunskap och utöfning, läste hon flitigt in til sitt sista, utan glasögon. I andras tjenst altid trogen, flitig, arbetsam, från 8 til 76 års ålder, wistades hon sedan på et torp hos fromt och fattigt folk i 34 års tid. Gick aldrig omkring efter allmoser el. sörgde för morgondagen, så aktad och älskad för sin gudaktighets skul, at hon af omliggande soknars Christelige Invånare tillräckes försörgdes. Aldrig sängliggande af sjukdom mer än på 99 åldersåret el. 1783, af rödsoten, då man tänkte hon skolat dö. Men hon kom snart til helsa och krafter igen och gick sedan, som tilförne, hvar messedag, ¼ mil til Redslareds kyrka, intil 2 månader för sin död."

Chefredaktörer och andra representanter för 370 tidningar, tidskrifter och nyhetsbyråer i det brittiska samväldet deltar i samväldespressförbundets årskongress som öppnades i London på måndagen och som pågår i tre dagar.

Otto Strassers nya parti, tyska sociala unionen, har vid sin kongress i Stuttgart beslutat att inte ställa upp i höstens förbundsdagsval. Partiet kom till den slutsatsen att det inte skulle kunna samla erforderligt antal röster för att bli representerat. Strasser var ursprungligen lierad med Hitler men bröt med denna 1930 och flydde sedan till utlandet. Han återvände till Tyskland från Kanada 1955.

Stockholm har engelskt flottbesök. Det är H M S flaggskepp Maidstone med NATO:s flottchef, amiral sir John Eccles, ombord, som i spetsen för två jagare, tre ubåtar och ett tankfartyg ankrat upp på Strömmen. Här håller sjömannen Ronnie MacMator upp de bägge skeppskattorna Nigger och Boots.

Vad skeppet Vasa väntas ge svar på

Den nautiska forskningens viktigaste hjälpmedel när det gäller äldre tider är dels dokumenten i våra arkiv, dels gjorda fynd av fartygsdetaljer. Dessa båda källor lämnar så olikartade upplysningar att de aldrig kan ersätta varandra. Arkiven lämnar främst upplysningar av administrativ, politisk och ekonomisk natur, under det att de arkeologiska fynden ger oss kunskaper av teknisk art. Fartygsfynden är därför den allra viktigaste källan för vår kunskap om skeppens byggnad och tekniska utveckling, särskilt under den tid, då ritningar inte förekom, och vid sidan av dem har modeller och avbildningar föga värde. Vår ringa tekniska kunskap om äldre tiders skepp beror helt på, att så få gamla fartygsfynd blivit gjorda. Ofta förstår vi heller inte arkivens sakuppgifter, därför att vi saknar uppgifter om skeppens konstruktion och byggnadsdetaljer.

Vi vet t ex ingenting om konstruktionen av 1500-talets stora skepp utom det lilla, som kan utläsas från skeppet Elefantens svartnade ektimmer. I arkiven omtalas att till Elefanten brukades exempelvis bordspik, båtspik, dubbel- och enkelbred spik, wreckling, klinkespik, kravelsbultar, rundbultar, slutbultar och överloppsspik, men detta hjälper oss inte till att veta hur skeppet var byggt. Det är först sedan delar av Elefanten tagits upp ur Kalmarsund, där det en gång sjönk, som vi får veta, hur det var hopsatt. Den säregna konstruktionen med berghulten symmetriskt spridda över fartygssidan finns avbildad på flera 1500-talsbilder — bl a på Boldbadstavlan och på Deventers danska akvarell — utan att någon kunnat ange betydelsen av de randiga fartygssidorna. Tack vare Elefanten kan vi nu detta och vi har också fått veta, att berghulten först sattes upp och sedan bordläggningen mellan dessa.

Det existerar inga fartygsritningar från Gustav II Adolfs tid, och vi vet inte, hur hans nyskapade flotta med de då byggda stora skeppen såg ut. Vi vet inte, om skeppen hade rund akter under häckbalken likt Elefanten eller vattenspegel, om förstäven bildade vinkel mot kölen eller om kölen tangerade stävens båge, eller hur förbindningen var anordnad. Vi vet intet om stävarnas fall, om akterstäven stod nära lodrätt eller låg väl utöver så, som Gustav Vasa ville ha det. Vi vet inte, om dessa skepp hade öppna eller slutna gallerier eller inga alls eller hur galjonen reste, om den var öppen eller tätförtimrad. Vi vet inte i vilken utsträckning den inre och yttre klädningen följdes åt, om något däck löpte i avsatser eller om de var hela från för till akter. Vi vet inte, om kanonportarna följde berghulten eller skar av dem. Vi vet inte, om dessa stora skepp hade ett fast översta däck eller om det bestod av trallverk.

Vi kan upprepa detta "vet inte" om praktiskt taget varje detalj i dåtida skeppsbyggnad. Vi vet inte, hur skeppens inredning och utrustning var anordnad, hur ankarspel, pumpar och förtöjningsanordningar var arrangerade. Var lejdarna inom fartyget riktiga stegar eller hak, huggna i en bjälke eller steghål i en bräda eller naror, spikade på en planka? Vi vet inte, vilka anordningar som fanns för matlagning ombord, hur vatten, förråd och ammunition förvarades. Vi tror, att skeppets krutduk då liksom senare låg längst ner i hålskeppet, omstuvad av barlasten som skydd, men vi vet i verkligheten ej ens detta.

Är vår kunskap om skeppet och dess byggnad ringa, så är den ändå mindre beträffande tacklingen. Vi vet inget om masternas placering och fall, om stormasten stod på kölens halva längd eller på batteridäckets halva längd, om fockmasten stod i lod eller var förstagad eller om mesanmasten hade samma fall som stormasten. Vi vet inte om bogsprötet låg mitt över stäven eller på endera sidan, om det fanns någon regel för detta, som alla följde, eller om olika skeppstyper förde bogsprötet olika. Låg eselhuvudena långskepps eller tvärskepps, var de huggna i ett stycke eller byggda av två delar? Var de anordnade med tågstropp eller järnband för att hålla stången?

Vi tror oss veta, att märsarna var runda likt en djup tallrik, men vi veta inte säkert. Vi vet inte om vantens ögon var bränslade eller knopade, om de låg på mastens långsalningar eller på hummern, skilda från långsalningarna. Vi vet inte om jungfrurna var runda eller droppformade eller hur taljerepen var skurna och besatta. Vi vet inte om seglen hade lik med löddror på senare vanligt manér med 6 eller 8 kardeler eller om löddrorna var gjorda av vidjor liksom vikingarnas. Vi saknar kännedom om hur bred segelduken var.

I arkiven förekommer ofta tacklingslistor för äldre tiders skepp, varvid omtalas olika riggdetaljer som t ex karnat och signat, vanals löp och mantals löp, gardiner och skärtrossar, utan att någon ännu sagt, vad som menas därmed. Endast om man lyckas finna en åldrig tackling i original, får man en möjlighet att lösa dessa gåtor.

Av det sagda torde framgå, att vår kunskap om äldre tiders skepp är ytterst bristfällig. Man har uppgifter om deras namn och om hur stora de var men ej om, hur de såg ut. Om det blir möjligt att bärga skeppet Vasa, kommer många frågor att få sitt svar. Hon kommer att berätta ting, som vi idag ej ens kan ana.

Det ligger ingen överdrift i antagandet att det stora, då nybyggda och nyrustade skeppet Vasa innehåller det bästa som den tidens skeppsbyggare kunde åstadkomma. Väl kan hon antas vara skadad upptill med nedbrutna kastell och relingar, men under däcken måste allt vara tämligen orört. Om skeppet kan lyftas kommer det att lära oss oerhört mycket om den tidens fartyg, dess konstruktion och utrustning. Under däcken har man inte endast fartygets kanoner av brons, lavetter, kulor och krut, utan också skeppets hela utrustning. Säkerligen hittar man nytt tågvirke i rullar, nya, hoprullade segel, av vilka det innersta måhända är i gott stånd, vidare tunnor med förintad proviant och ej förintad färg och tjära, verktyg, köksutrustning, servis och personliga ägodelar av alla slag, kistor med officerarnas kläder, vapen och instrument, manskapets kläder och skodon, skeppets flaggor, vimplar bulsaner och mycket annat. Det är inte otroligt att vi i skeppet Vasa har flera exemplar ännu identifierbara svenska flaggor, 30 år äldre än världens äldsta svenska flagga, den i Amsterdam.

Ett fartyg är ett samhälle i miniatyr och innehåller det mesta som berör det mänskliga livet. Kan vi få upp Vasa, blir det troligen det största slutna fynd som gjorts i Sverige, ett fynd av världsklass. Att ta upp henne måste vara som att öppna en egyptisk kungagrav.

Sam Svensson.

Storlån från valutafonden räddar Danmark

KÖPENHAMN (TT-RB)

Danmarks valutaläge är så allvarligt att regeringen enligt Berlingske Aftenavis ansett det nödvändigt att ta upp ett lån utomlands. Utsikter finns att internationella valutafonden ger Danmark ett lån på 34 miljoner dollar eller 238 miljoner danska kronor.

Under förhandlingarna har danska regeringen inte kunnat genomdriva alla sina önskemål och saken är inte helt klar. Även om Danmark får lånet är valutasvårigheterna därmed inte avlägsnade, skriver tidningen, men den akuta dollarkrisen är hävd till en tid. Danska nationalbankens valutaskuld är 450 miljoner kr och särskilt allvarligt är att dollarbelåningen är mycket liten.

Rånvittne förskingrade reseförskott

STOCKHOLM. (TT)

En 31-årig stockholmsfru, som i förskott fått 88 kr när hon skulle åka till Göteborg och vittna i en rättegång om ett rån, häktades på måndagen vid Stockholms rådhusrätt som misstänkt för att ha förskingrat beloppet.

Hon saknar enligt åklagaren stadsfiskal Bertil Jarl både bostad och fast anställning och är tidigare straffad för förmögenhetsbrott. Försvararen advokat Carl-Erik Lindahl bestred att skälig misstanke förelåg för brottet. Att händelsen var riktig i sak vitsordade han emellertid. Advokaten ansåg att det kunde ifrågasättas om redovisningsskyldighet förelåg. Att det däremot förelåg efterbetalningsskyldighet är klart, ansåg han.

Rätten fann att kvinnan på sannolika skäl kunde misstänkas för förskingringsbrott och beslöt att hon skulle häktas. På fredag blir det huvudförhandling i målet.

850 observatörer såg femte V-bomben

LAS VEGAS (TT)

Den femte vätebomben i nevadaförsöken bragtes på måndagen att explodera.

Explosionen var den kraftigaste hittills under de nu pågående försöken. Personer som såg detonationen från ett avstånd av 65 km. omtalar att den såg ut som en andra soluppgång. Ett moln höjde sig över horisonten och formade sig till något som påminde om ett väldigt blomkålshuvud.

Laddningen hade fästs vid en ballong på omkring 200 m. höjd över marken.

Detonationen bevittnades av mer än 850 militära observatörer och tjänstemän inom försvaret.

Ljusskenet från explosionen var så starkt att det bländade i dagsljuset och vid kontrollplatsen på 22 km. avstånd slets dörrarna av sina gångjärn av lufttrycket. Några observatörer beskrev molnbildningen som en "dubbelsvamp". Atomenergikommissionen förklarar att denna uppkommit genom att en kraftig dammpelare som bestod av talk hade lyfts upp från den uttorkade sjöbottnen på Frenchman's Flat och bildat ett moln ovanpå den vanliga svampformade molnet. Kommissionen säger vidare att det fanns ringa radioaktivitet i molnsvampens fot och att den under alla omständigheter inte kommer att sprida sig ut från experimentplatsen.

Dagens explosion var den femtionde som ägt rum i Nevada och den första som utförts i dagsljus i den pågående serien.

Fjorton omkom i Finland

HELSINGBORG: Minst fjorton personer omkom i Finland genom olyckor under midsommarhelgen. Enligt hittills ingångna uppgifter krävde landsvägsolyckorna nio offer medan fem personer omkom genom drunkning. Ett femtiotal personer skadades.

Betalade sina anors 329-åriga skuld

Amerikanske affärsmannen Joseph W. White från Baltimore kom till England för att där söka efter sina anor. Vid efterforskningarna i kyrkoböckerna av församlingen St. Marie i Willesden i London upptäckte amerikanen att han härstammar från tredje sonen av Sir William Roberts som levde under 1600-talet. Församlingsprästen reverend Oakley, som hjälpte till vid forskningarna, konstaterade samtidigt att den ädle lorden år 1628 till församlingen var i skuld för dopförrättningens kostnader. Varpå amerikanen snällt erlade 2 pund, som hans förfäder i 329 år underlåtit att avgälda.

Italiens "gråtersko" får torka sina tårar

I det italienska parlamentet överväger man nu att ta i på skarpen för att göra slut på en gammal sedvänja, bestående i att barnhusbarn hyrs för att "sörja" vid dödsbäddar och begravningar.

Seden var fordom mycket utbredd i landet men finns nu kvar bara i avlägsna byar och småsamhällen, främst i södra Italien. Men där är den å andra sidan så djupt inrotad att bara "rena fattiglappar" skulle kunna tänka sig att låta bli att skaffa barnhusbarn i 6—10-årsåldern till dödsbäddar, med den döendes anhöriga och sedan delta i begravningståget. Deras avlöning går sedan till barnhemmets fonder.

DE FLESTA OCH BÄSTA ORTSNYHETERNA FINNER NI I LAHOLMS TIDNING

RADIO

ONSDAGEN DEN 26 JUNI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt av pastor Werner Lindberg.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.30 Calling all Tourists. News and today's tips.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Einar Bodins kvintett.
12.20 Ett besök hos Sven Rygaard i Båstad.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar och grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Kring Huckleberry Finns äventyr. Några funderingar av Olof Forsén.
13.15 Det var en gång en cello. En fantasi av Kristin Lind.
13.30 Sandor Lakatos solistensemble.
13.45 Musikalisk underhållning med James Turners orkester, kor och solister. (Från BBC, London.)
14.15 Från vår Svegredaktion.
14.45—15.10 Mili Balakirew: Sonat b-moll för piano. Andantino — Mazurka — Intermezzo — Final: Allegro non troppo, ma con fuoco. Margarete Hawkins, Kenya, Afrika.
16.30 För flickor och pojkar. Erik Janze läser ur en bok av Hans Peterson.
16.50 Min båt. Clas Brunius.
17.00 Andliga sånger sjungna av Björnkvartetten. Vid flygeln: Sigvard Larson.
17.15 Helgernas år i psalm och dikt. Uppläsning av biskop Manfred Björkquist.
17.35 Musik från Ådalen. (Örnsköldsvik.)
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofonmusik. 1. Dalregementets marsch (Olof Lindsten). Svea livgardes musikkår. Dir.: Per Grundström. 2. Lyckans ballonger, vals (Degerman-Bengt Sigurd). Inger Lindbladh, sång. Pierre Westermans ork. 3. La paloma (de Yradier-Almeida). Laurindo Almeida, gitarr. 4. Sonny Boy (de Sylva-Brown-Henderson-Jolson). Al Jolson, sång. 5. Polly (J. S. Lemecnic). Eric Geijer, dragspel. 6. Adios Mexico (Payan-Hartley-Rybrant). Gunnar Thim, sång. Åke Jelvings ork. 7. Bayerische G'schichten, vals (Willy Richartz). Willy Richartz ork. 8. Ur "Lilla helgonet" (Hervé). Solister: Max Hansen, Elisabeth Söderström och Hasse Funck. Kör och ork. Dir.: Sune Waldimir. 9. Clair de Lune (Debussy). Walter Gieseking, piano. 10. Aria ur "Demonen" (Rubinstein). Solist: Raphael Arié. Paris konservatorieork. Dir.: Alberto Erede. 11. Kröningsmarsch ur "Profeten" (Meyerbeer). Bamberger Symphoniker. Dir.: Fritz Lehman.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 I kräftans tecken. Kring en djurbild i zodiaken.
20.00 Sommarkväll på Skansen med Lars Madsén. Kapellmästare: Karl Nilheim.
21.00 Antonin Dvorak. Symfoni nr 4, G-dur, op. 88. Allegro con brio. — Adagio. — Allegretto grazioso. — Allegro ma non troppo. Radiotjänsts symfoniorkester. Dir.: Sten Frykberg.
21.40 Gustav Olivecrona om aktuella problem i amerikansk fackföreningsrörelse.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Vi åker på låssas med Gunnel Masreliez och en resegrammofon.
23.00—23.30 Dansmusik på grammofon.

ONSDAG Program 2

17.00 P 2-timmen. Senaste nytt Grammofonmusik. Senaste nytt 18.00 Grammofonmusik. Se riksprogrammet! 18.50 Meddelanden 18.55 Väderlek 19.00 Nyheter Dagens eko 19.30 Intill mjölkhagen 21.00 Journalen 21.30 Lisebergsorkestern 22.00—22.15 Apropå.

IBRA RADIO Onsdag

18.00 I duett. Ingrid Nilsson o. Inez Boström 18.15 Hoppets melodi. Sven Forsberg 18.30 Finskt barnprogram och andakt 19.00 Engelsk andakt 19.15 Fransk andakt 19.30 Gratulationsskivan 19.40 Kristendomens framgångar i Indien. Missionär Jean Malm

TORSDAGEN DEN 27 JUNI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.15 Andliga sånger.
7.40 Morgonandakt av sophiasyster Eivor Lilja.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Calling all Tourists. News and tody's tips.
8.30—9.00 Morgonträff med Lil Yunkers.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Alfred Pisuke, violin, och Ragnar Dahl, piano.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar och grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Någon att hålla i handen. Hemma och på sjukhus.
13.30 Visor och melodier av Frit-Gustaf presenterade av Sylvan Beré, Bertil Boo och Walter Lindboms ensemble.
14.00 För oss äldre. Åren och krafterna. Socialläkare Pierce Butler. Gammal herres funderingar, Erik Lundegård.
14.30 Gammal dansmusik av Ivan Thelmés kapell.
14.45—15.00 Sånger av Joseph Haydn sjungna av Anne-Marie Westermark. Vid flygeln: Sten Frykberg.
16.30 För flickor och pojkar. Underhållning för de yngsta av Beng Haslum. (Repris.)
17.00 Carl-Erik Thambert sjunger till Jerry Högstedts ensemble.
17.20 Det norrländska inlandets framtid. Röster från Norrlandsmässan i Arvidsjaur.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofonmusik: 1. De tre björnarna, svit (Coates). The New Symphony Orchestra. Dir.: Eric Coates. 2. Torna a Surriento (Ernesto de Curtis). Beniamino Gigli, sång. 3. Fantasi f-moll, op. 49 (Chopin). Julian von Karolyn, piano. 4. Man borde inte sova (Gustav Wennerberg Jeremias i Tröstlösa). Gustaf Torrestad, sång. 5. Auf den alten Strassen von Paris (Noucha Doina) Noucha Doina, violin. Richard Müller-Lampertz orkester. 6. Jag älskar bara lilla rara Sara (Thore Skogman). Thore Skogman, sång. 7. The best things in life are free (deSylva-Brown-Henderson). Lionel Newmans ork. 8. Schottisswäng (Andrew Walter). Walter Eriksson och Andrew Walter, dragspel. 9. Förelsket så förelsket, vals (Oliviero-Müller-Putte). Åse Wentzel, sång. Carsten Kloumans orkester. 10. Les belles américaines (Offenbach). Bostons promenadorkester. Dir.: Arthur Fiedler.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Din melodi. Leif Kronlund och Per Lindqvist presenterar sommarpopulärt.
20.00 Ventilen. Radions insändarkvart.
20.15 Musikaliskt reseminne. Set Svanholm.
20.30 Populärkonsert av Göteborgsradioorkester. Dirigent: Styrbjörn Lindedal. Solister: Inger Svahn och Göst Ljellertz, sång, samt Alex Portnoff, piano.
21.30 Fil. dr Alf Åberg om karolinerna.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.25 Grammofonkonsert: 1. Sergej Prokofjev: Pianosonat nr 8 B-dur op. 84. Andante dolce. Allegro. — Andante sognando. — Vivace. Yury Boukoff, piano. 2. Ernest Bloch: Stråkkvartett nr 3. Allegro decisi. — Adagio non troppo. — Allegro molto. — Allegro.

20.00 IBRA-mikrofonen i Karlstad 20.30 DX-program. Börje Hammargren 20.45 Till himlens land. Koraler och andliga sånger arrangerade av Gunno Södersten 21.00 Aftonandakt 21.15 Italiensk andakt 21.30 Tysk andakt 21.45 Dansk andakt 22.00 Avgörelsens stund 22.15—22.45 Engelskt program.

Danska radioprogrammet onsdag

6.00 och 7.00 Nyheter 7.35 Grammofon, i pausen 8.00 Nyheter 8.30 Morgonandakt 10.45 Musik under arbetet 12.00 William Jörgensen och hans orkester, i pausen 12.30 Nyheter 13.35 Uppläsning 14.35 Musik under arbetet 17.10 Konsertsånger 18.00 Promenadkonsert från Tivoli

nytt och flytt

Dagens namn
RAKEL

Solen går upp kl. 3.16 och ned kl. 21.14.

Morgondagens namn
SELMA

Solen går upp kl. 3.16 och ned kl. 21.14.

18.45 Nyheter 19.00 Aktuell kvart 19.15 Randers stadsorkester spelar 19.45 Uppläsning 20.15 Musik från Afrika 21.05 Gammal italiensk husmusik 21.40 Reportage 22.00 Nyheter 22.15 Uppläsning.

TORSDAG Program 2

17.00 P 2-timmen. Senaste nytt Grammofonmusik. Senaste nytt. 18.00 Grammofonmusik. Se riksprogrammet 18.50 Meddelanden 18.55 Väderlek 19.00 Nyheter Dagens eko 19.30 På kvällsbesök hos Knut och Carl-Johan Ström i Göteborg 20.00 Föli med till Moriskan. Svensk-dansk underhållning från Folkets park i Malmö. Kapellmästare: Wollmar Sandell 20.30 El-chockens 2000-åriga historia. Föredrag av docent Snorre Wohlfart 21.00 Journalen 21.30 Känt och okänt. (Grammofon.) 22.00 Möte med den gamla generationen. Konstnären Felix Hatz om Edvard Munch 22.15 Nyheter och väderlek 22.30—23.00 Bergtagen. Naima Wifstrand läser en saga i sommarnatten. (Göteborg.)

IBRA RADIO Torsdag

18.00 IBRA klar 18.15 Bibelstudium 18.30 Poul Nörgaard: "På sort manns sti". Uppläsning av Frank Nordli 18.45 Norsk andakt 19.00 Ungersk andakt 19.15 Fransk andakt 19.30 Gratulationsskivan 19.40 Fototräff 19.45 Johannes Brahms: Variationer över ett tema i a-moll av Paganini. Andor Foldes, piano 20.00 Om Helen Keller. Red. Per Wango 20.20 Önskeprogrammet. Lennart Jernestrand presenterar lyssnarnas önskeskivor 21.00 Aftonandakt 21.15 Holländsk andakt 21.30 Tysk andakt 21.45 Dansk andakt 22.00 Avgörelsens stund 22.15—22.45 Engelskt program.

Danska radioprogrammet torsdag

6.00 och 7.00 Nyheter 7.35 Grammofonmusik, i pausen 8.00 Nyheter 8.30 Morgonandakt 12.00 Sid Merriman och hans orkester, i pausen 12.30 Nyheter 13.35 Grammofonmusik 14.30 Musik under arbetet 17.10 Uppläsning 18.00 Dansk pianomusik 18.45 Nyheter 19.15 Sånger 19.40 Nytt från arbetsmarknaden 20.00 Dansk Svensk underhållning 20.30 Resan till Rom 21.30 Reportage 22.00 Nyheter 22.15 Jazzklubben.

Lantbruksnoteringar

Smågrisnotering.

Smågrisnoteringen från Sveriges smågrishandlares riksförbund är från den 24.6 tillsvidare kr 6:25 per kg t. o. m. 16 kgs övervikt och kr 2:50 för vikt däröver. Premiegrisar klass 1 från veterinärkontrollerade besättningar betalas med ett tilläggspris av kr 3:— per styck.

Tillgång god. Efterfrågan god.

Malmö Kreaturs- och Köttmarknad.

Tillförseln till Malmö kreaturs- och köttmarknad var under veckan 18.6—24.6 mindre än föregående vecka och utgjordes av 87 storboskap (därav 8 tjurar). Handeln var fast. Samtliga djur blev sålda. Priset sänktes för kalvar ex. pr. med 25 öre, sötmjölks- och skummjölkskalvar med 10 öre per kg. Vidare sänktes lamm med 25 öre, yngre feta och äldre lamm med 5 öre pr kg. Övriga priser blev oförändrade.

ETT ORD PÅ VÄGEN

PANTEN PÅ SYNDERNAS FÖRLÅTELSE.

Gud, misskunda dig över mig var nog för Gud att utstryka publikanens synd och tillräkna honom Kristi rättfärdighet.

Ofta kan det vara svårt för oss att tro på en sådan syndernas förlåtelse. Därför har Gud givit oss en synlig pant på, att han förlåter synd. Och denna pant är Jesu lekamen och blod i Herrens heliga nattvard.

En svensk präst har sagt några träffande ord om Guds synliga pant i dopet och nattvarden: Och kommer nu själafienden till den kämpande tron och säger: Vad skall du med dessa yttre ting till — inte kan du bli frälst genom litet vatten, så skall du svara, att om det ser ut som om dopet bara är vatten och Herrens nattvard bara bröd och vin, bibeln bara papper och tryckssvärta och Kristi kors bara trä, så är det i själva verket så, att när Gud tar skepnad i trä, papper, vatten eller bröd och vin, skattar jag detta högre än alla dina konster, ty himmel och jord skall förgås, men Herrens ord skall aldrig i evighet förgås.

Nattvarden är, som någon har sagt, Guds handtryckning till syndaren. I Ordet förkunnas nåden. I nattvarden är det som om Jesus själv kommer och säger: Se här, mina händer och min sida.

Medan de nu åto, tog Jesus ett bröd och välsignade det och bröt det och gav åt lärjungarna och sade: Tagen och äten; detta är min lekamen. Och han tog en kalk och tackade Gud och gav åt dem och sade: Dricken härav alla, ty detta är mitt blod, förbundsblodet, som varder utgjutet för många till syndernas förlåtelse. Matt. 26: 26—28.

6g

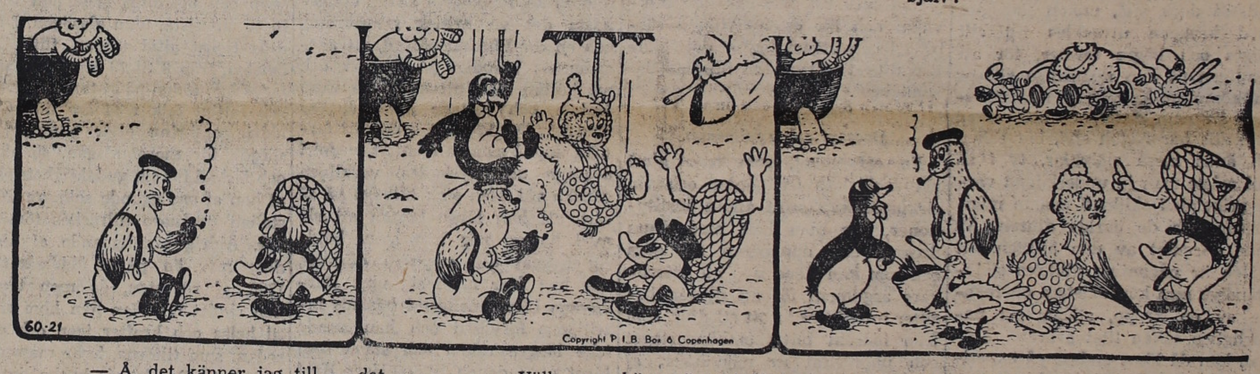
Ack, göt min Frälsare sitt blod,
gick han i korsets död?
Gav han sig ut, så ren och god,
att frälsa mig ur nöd?
O Jesus, hjälp mig bli därvid
att troget tjäna dig,
och när du dömer världen vid,
o Herre, tänk på mig.

Nykter ungdom — framtidsungdom

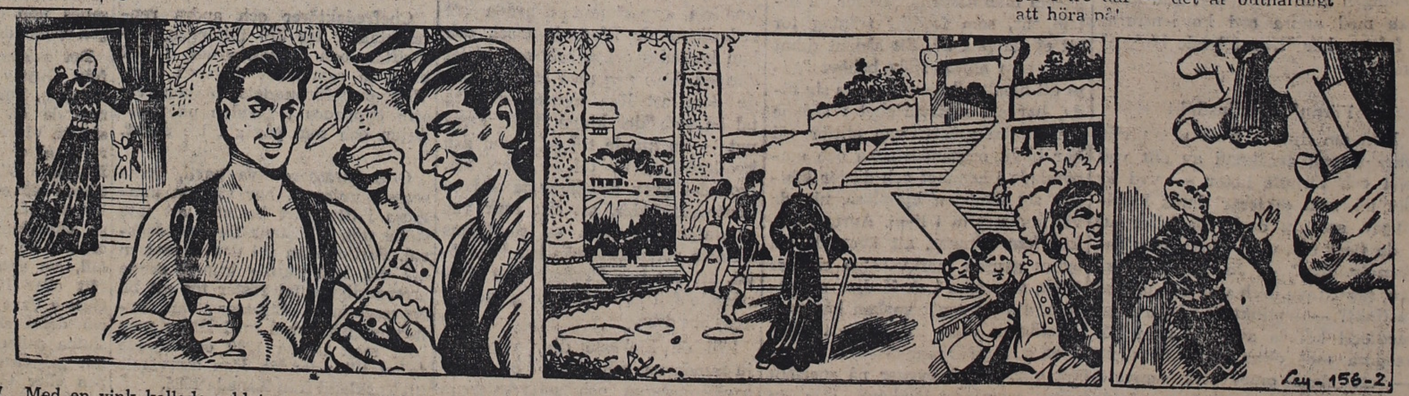
ALLAN KÄMPE

NALLE PELLE PINGO

FRANK

157. Med en vink kallade soldaten på förstärkning. Moigun sökte förgäves förklara att han genast måste träffa kungen. — Vi måste tränga oss in med våld, sa Frank. Han gick fram till soldaten, som drog sitt svärd. Moigun sökte hejda Frank.... förgäves... och nu kom sex soldater springande. Men de hejdades av en brysk order: — Låt gubben och främlingen vara i fred! — Det är Xampae, viskade Moigun. Han hör till de våra!

Hjärtat söker nödhamn

Av
DAGMAR EDQVIST

(36)

Hellen sotd i det utbyggda köksfönstret och följde lotsbåten med blicken. Hon gjorde så ofta nuförtiden, hon hade fått tillbaka den nygifta tidens ängslan. Hon visste inte om det var inbillning och uppjagad fantasi, men hon tyckte att Knut blev allt hänsynslösare och djärvare, tog risker som han aldrig tog förr. Flera gånger hade hon försökt komma till tals med honom om det, men då svarade han på något sätt som gjorde henne stum.

Ofta gick han tyst av och an i rummet, en tiger i bur, som frättes av sin inre otålighet. Det var som om han väntade på något... Vad väntade han på? Hon visste det inte, men hon kände hans väntan i alla nerver, och den skrämde henne mer än någonting annat.

Varje natt låg de båda och tänkte utpinade: det måste ha ett slut. Vi måste komma till ett avgörande, hurdant det än blir.

Men varje morgon sköt de åter bort avgörandet, ingick på en tyst kompromiss eller en halvuttalad överenskommelse: tills barnen har varit hemma över påsken... Tills lotskaptenen har varit här på sin årliga inspektion...

Och så fortgick den mördande vapenvilan.

Barnen var hemma oh for igen Om Hellen hade trott att det skulle leda till en avspänning mellan dem, så räknade hon fel. Snarare skärpte det spänningen ytterligare. De kände på sig att någonting var fel och att föräldrarna var olyckliga. Men Hellens olycklighet tog sig det uttrycket att hon var nerkuvad och ledsen och ömhetshungrig under sina försök att hålla sin vanliga ton; det stämde dem till ömhet, det väckte deras beskyddarinstinkter. Knut hade som man mycket svårare att maskera sig. Han kunde inte falla in i den vanliga tonen på fyra man hand, han var ryckig och häftig eller tungsint och tyst.

Barnen tog det enkelt och okonstlat till att börja med, som övergående oväder. Ingrid sade en dag vid bordet:

— Nej, men pappa — varför är pappa jämt ond?

Det blev en tystnad av den sorten som när en bomb har ramlat ner och dröjer med att explodera. Knuts ögon sökte Hellens: tala om skälet för dem, du! Om du kan det.

Hellens händer skälvde och det darrade kring läpparna när hon avledde frågan med en klar lögn:

— Tyst Ingrid, prata inte så dumt — pappa är visst inte ond.

— Är pappa inte? vidhöll Ingrid.

— Nej, du pratar smörja, sade Knut strävt. Han ville ju inte heller blottställa dem för barnen, fast han inte hade kunnat låta bli att signalera den där utmaningen till Hellen.

Men resultatet blev att barnen tyckte att han var kitslig och obegriplig och slöt sig till Hellen. Det jorde inte Knut blidare till mods. När han såg de tre i ett soffhörn med armarna om varandra skar det i honom av längtan till dem, men hans hatblinda tankar malde:

Ja, stjäl allting från mig — barnens tillgivenhet också! Men reder ni er så bra utan mig, kan ni också få göra det...

Det var inte barnen som märkte att någon ting var på tok med makarna Block. Knut kunde inte mjuka av sina hårda tonfall, Hellen kunde inte dölja att hon blev tunn i kinderna och blev över läpparna. Man började prata om det så smått på ön, säga: han är visst inte snäll mot henne längre...

Varken Hellen eller Knut kunde värja sig för den sortens partitagande — men han begrep inte att det fanns en som såg orättvisan i det minst lika klart som han och som tog hans parti. Var gång Hellen såg en förebrående blick mot Knut för hennes skull, träffade den henne med ett dubbelt hugg, och något inom henne hade velat ropa ut: ni begriper inte — det är han som är förorättad, det är mitt fel, att han gör så där — ni vet inte hur han har det —

Men naturligtvis teg hon. Man skriker inte ut sin smälek på torgen.

När isen bröt upp å allvar kom lotsverkets fartyg och lade ut de stora utsjöprickarna i farlederna norr och söder om ön. Samtidigt passade lotskaptenen på att inspektera lotsstationen på Väderön, och det hörde till den årliga ritualen att han skulle äta middag hos Blocks.

När Hellen var ung och ny på Väderön hade hon i förskräckelsen bett Botild skaffa henne delikatesser från stan till den middagen. Men Botild hade svarat:

— Sådant kan dina överhetspersoner äta i stan. Ge dem Väderöns specialiteter, det uppskattar de bäst.

Hellen fann rådet gott och brukade bjuda på enrisrökt strömming och färska flundror och lammstek från sin egen hjord. Den menyn kunde hon hålla även detta år, trots kristiden och de hungriga lotsofficerarna gjorde all rättvisa åt den.

Lotskaptenen höll tal för sitt värdfolk efteråt. Han hade besökt många lotshem vid svenska kuster, sade han, och han var stolt och glad att kunna tala om vilka mönsterhem lotsfamiljerna skapade trots svårigheter och karg natur. Bland de allra trivsammaste var det blockska hemmet på Väderön — och han blev lyrisk när han pekade på Hellens fönsterväxter, som sprutade fram blom vid denna årstid, och hennes hemvävda mattor på golven och ryor på väggarna. Han gratulerade Knut till att ha funnit en hustru som både representerade modern ung kvinnlighet och gammal fin bondekultur, deras hem skvallrade om bådadera.

— Jag har suttit vid ert magnifika gamla klaffbord förut, sade han, och jag hoppas få komma igen. Med folk i städerna är sådant alltid lite ovisst från ett år till ett annat, för många bygger nuförtiden sitt hem på lösan sand. Men om er törs jag påstå att ni i dubbel bemärkelse har ert hus grundat på hälleberget. Ni hör till de trofasta.

Hellen satt med nedslagna ögon — i lotsoffcierarnas ögon en vacker bild av kvinnlig anspråkslöshet — när hon tog emot de gisslande komplimangerna. Hon tänkte på en sak i bibliska historien När en spetälsk människa kom till en stad, skulle hon ringa i en liten klocka och ropa "spetälsk, spetälsk", ty annars kanske man inte såg på henne hurudan hon var, utan behandlade henne som en vanlig människa...

Knut Block satt liksom hon med outgrundligt ansikte, och hans vrede närde sig undan för undan på allt som hände. Tacka för det, när det kom herrar till huset, då gjorde hon sig för, då slog hon på. Inte för en sekund ville han räkna med att det var för att vara honom till heder som hon hade gjort sig så mycket besvär. När lotskaptenen berömde henne, krökte sig hans läppar ett ögonblick i hån: nu fick hon väl betalt för mödan. Men de där orden om trofastheten ryckte den lilla skorpan av hån från såret, det gick upp och blödde friskt. Det smärtade så att han fick tårarna i ögonen. Bara Hellen märkte det, därför att hon märkte allt som rörde Knut, och hon genomströmmades av en känsla, mörk och stark och utan namn: Om det tar år... om det tar mitt liv... låt mig visa honom att jag dock hör till de trofasta!

XII

Äntligen var havet åter blått och sjöfarten i gång för fullt. Borgman fick inte rätt i att isarna skulle ligga till midsommar; men först den sjätte juni kom sista isberättelsen.

Efter de magra vintermånaderna var det skönt att få in lotspengar igen; med krigsriskersättningen blev det gan ka stora summor Knut hade att fördela.

Med en sorts hapnad började människorna anpassa sig till värme och le a vi ar. Så lång och svår hade vintern varit, att man knappt vågade tro på att den var övervunnen.

Maj och juni var fåglarnas månader på Väderön. De häckade i kolonier på klipporna i nordöst och hade för övrigt sina reden spridda lite varstans kring kusten dolda i den låga strandväxtligheten eller öppna, i någon grund urholkning på bara marken. Och de var djärva och föga skygga för människor under häckningatiden, man fick se upp så att man inte trampade på ägg och ungar.

Knut hade lärt Hellen några märken att hålla sig till när de var nya på ön. När videt fick sina dunbollar och sälgen sina hängen, då byggde g åsen sitt bo av mossa och tång och lade de första äggen. Lite senare kunde man finna havstrutens fläckiga och storskrakens gräddfärgade ägg. Den senare brukade ha sitt bo i en blixtkluven fura på östsidan.

(Forts.)

Om vartannat

Låtsas som det regnar

I drygt en vecka har det varit ett moraliskt stöd. Men nu skall den ner. Den lilla lappen ovanför skrivbordet med de eldröda bokstäverna: Låtsas som det regnar.

Den bara fanns där en dag. Och jag lät den hänga. Bra att ha ibland. Tänk bara. När jag gjort något mindre bra och den berättigade överhalningen kom, då vandrade blicken till den lilla lappen. Men det blev ju lite tröttsamt i längden att var och varannan minut slänga ögonen på väggen. Jag började få något flackande i blicken.

En dag sken solen mer än någonsin. Samlarvurmen att fånga ultravioletta blev så stark att regnkappan fick hänga hemma. I dess ficka låg börsen utan att säga något. Den är av något skinn som inte kan bli brunare.

Solen sken just så där att man får lust till överdåd. Slå kullerbyttor på torget och lifta till Köpenhamn och sätta blomsterkrans i håret. Det blev stamfiket med kaffe och krabbsmörgås.

När 55 öre av kaffet och 73 av smörgåsen minus ett krabben börjat mätta den hungriga magen kom jag att tänka på börsen. Man skall aldrig tänka på pengar när man äter. Det är inte bra för matsmältningen. Alltmedan tuggan i munnen växte irrade blicken skuldmedvetet omkring. Så folk glodde. Och hade inte servitrisen något "Hur klär hon i diskförkläde" i blicken? Ögonen vandrade runt väggarna för att finna ett litet rött tröste-ord. De fann abstrakt konst, och den lilla människan kände sig ändå mindre.

Minuterna ilade. Efter tre timmar hade gästerna hunnit byta av varandra ett par gånger. Och servitriserna också — åtminstone en gång. Tidningarna började se utlästa ut och korsorden var ifyllda. Och verkade inte soffan nersutten?

Det är obehagligt det där. Jag har aldrig tänkt illa om servitriser, jag försäkrar. Men såg de inte konstiga ut i ögonen? Som om de tänkte: Konstigt med folk som sitter timma efter timma vid ett kafébord. Det skrämmer bort gästerna. Började inte ett vacuum med tomma stolar bildas runt omkring? — Äsch, låtsas som det regnar. Jag har väl rätt att sitta här. Jag betalar ju... Nä, visst ja.

Egentligen är det fantastiskt hur man kan krama ur en kaffekanna. Sedan den är tömd för sista gången kommer där kanske så mycket att det täcker hela bottnen. Sedan blir det en och annan droppe. Är det därför kaffe räknas tårvis? Assietten såg nydiskad ut. Tom tomatklyftan var borta — i femton år har jag försökt äta tomater med salt och med socker och au naturell och inte lyckats. Men den slank ner när den distingerade herrn med veckotidningen började läsa ovanför glasögonen. Sockerskålen var tom och servetten började se aptitlig ut. För att inte tala om prästkragarna. Stora härliga ägg på fräscha salladsblad. Fröken, får jag lite ketchup!

Då kom vännen i nöden. Drack sitt kaffe och lånade bort ett par kronor med en blick som sa: Jojo, det där knepet med glömda börsar känner man till. Men låtsas som det regnar tänkte jag och kände självförtroendet återvända när de kalla enkronorna låg i näven. Äntligen fick man komma ut i solen.

Solen ja. Den var för längesedan draperad i järngrå åskmoln och regnet stod som spön i backen. Den skall bort, den djävulska lilla lappen. Låtsas som det regnar. Det är minsann inte så svårt att inbilla sig när regnet forsar ner för halsen, skorna säger klafs, klafs och lunginflammationen smyger sig på en.

Phia

Bättre upp

Modern: — Sa du till Axel att du gör honom arvlös om han gifter sig med den där slampan som han drar med?

Fadern: — Nej, det skulle inte tjänat någonting till — men jag sa det till flickan.

Napoleon den förste

PARIS: Napoleon är fortfarande hjältefiguren numro ett för den franska ungdomen, avslöjar en omfattande omröstning, som en stor fransk föräldraförening företagit.

Omröstningen visar också att de tusentals tillfrågade unga fransmännen håller hårt på sina egna landsmän — bara en utlänning figurerade bland de tio första namnen. Det var den amerikanske indiandödaren och seriefiguren Davy Crockett.

På andra populäritetsplatsen bland utlänningarna låg Charlie Chaplin med en fjortonde placering, knappt före William "Buffalo Bill" Cody, vilken i sin tur var några röster före Marie Curie — radiumets upptäckerska. (UP)

Alldeles som vi

Det talas så mycket om stora stjärngager, och en man som Peter Ustinov, som är både skådespelare och pjäsförfattare på modet, tycker man bör ju inte ligga så illa till. Han har nu kommit till Hollywood och blivit tillfrågad om han mest känner sig som skådespelare eller som författare.

— Jag är bara en skatteborgare som betalar och betalar jämt, jämt, jämt, svarar Ustinov.

Bråttom...

Lotta på Julatorpet möter Ida Blad, som har förfärligt bråttom.

— Var ska du ta vägen som har så brått, Ida?

— Till station.

— De va lessamt. Jag tänkte just tala om de där med Stina å Magnus som jag nyssens hört.

— Men snälla Lotta, nu försummar jag ett tåg te!

Förtroliga stunder

Svar till "Undrande 39 år". Det är nog inte i första hand ni som ska till läkare utan er make. Det är ju tydligt att det är något fel på hans nerver. Ni skriver inte hur gammal han är, men det förekommer faktiskt att även män kommer in i en sorts "klimakterium" i 45—55 årsåldern med just depression och oberättigad svartsjuka som symptom. Kan ni inte förmå honom själv att söka läkarhjälp så tala ut med er egen läkare. Er man behöver säkert något lugnande. Var själva grundorsaken till hans hat mot den andre mannen ligger är omöjligt för en utomstående att avgöra. Det kan ha varit ett förfluget ord, någon som kanske sagt att "N.N." har ett väldigt "kvinnotycke" etc. Det hela kan också bottna i trötthet. Att ha hustru och så många barn som ni är påfrestande både för ekonomi och krafter. Det finns ett gammalt ordspråk som säger "när krubban är tom bits hästarna". Kanske er man hör till den förtegna sorten och går och drar på något bekymmer, som han inte vill anförtro er. I stället låter han aggressionen ta sig uttryckt i svartsjuka, ja, ni förstår hur jag menar. Skriv gärna igen och försök framförallt förmå honom att söka läkare. Med hjärtlig hälsning.

"Gallie"

Läkare vill ge sina barn mässling

En engelsk läkare Charles Stevens, som är ledare av den brittiska föreningen för bekämpandet av spastiska sjukdomar, har inbjudit en liten flicka, som har mässling, att bo i sitt hem. Läkaren har nämligen kunnat konstatera att gravida kvinnor, som får mässling, ofta riskerar att föda spastiska barn. Nu vill han därför att [illegible] två flickor skall få sjukdomen medan de är små för att undgå komplikationer senare i livet. Här ses mrs Stevens med de två döttrarna, som man vill påföra mässling samt sonen, för vilken det är av mindre betydelse om han får sjukdomen.

Nytt från frimärksfronten

Bland de nya frimärken som kom ut den 1 juni befinner sig även 25-öresvalören i kungatypen i brun färg. Märket har i övrigt samma utseende som tidigare. Det är alltså inte omgraverat och inte försett med tecknarens och gravörens signaturer. Under sommaren torde emellertid en omgravering äga rum på samma sätt som skett med exempelvis 15-öresvalören, och även 20- och 40-öresmärkena skall omgraveras på samma sätt. Det är meningen att inneliggande lager skall förbrukas, innan de omgraverade börjar säljas. Antagligen kommer dessa att sättas i cirkulation under höstens lopp.

Av de nya märkena har valörerna 5, 10, 15, 20, 30, 55, 70 och 80 öre framställts i rullar, 15 och 30-öresvalörerna därjämte i häften om 20 märken. Härtill kommer vidare automathäftena. Häften med frimärken i valörerna 10 och 25 öre skall inte mera tillverkas.

Graveringen av de nya hällristningsmärkena har utförts av Arne Wallhorn, medan Sven Ewert svarat för de övriga nygraveringarna.

Vid postanstalterna befintliga förråd av de äldre märkena, i rullar eller häften, i valörerna 5, 10, 15, 25 och 30 öre skall förbrukas och får sålunda inte återlevereras till frimärksförrådet.

Frankokuvert med övertryck

Någon ny typ av frankokuvert skall tillsvidare inte tillhandahållas. Frimärksförrådets upplaga av sådana kuvert i valören 10 öre har i stället övertryckts till 15-öresvalör. Övertrycket utgöres av valörsiffran 15 i svart, som anbringats över den gamla valörsiffran. Först när förrådet av sålunda övertryckta frankokuvert sinar, blir frågan om nya kuvert aktuell.

Däremot har kortbrev i valören 30 öre redan fastställts. I postanstalternas förråd befintliga kortbrev och frankokuvert av valörerna 25 och 10 öre tilläggsfrankeras och förbrukas.

Bortåt 500 frimärksautomater i landet

Under maj månad fanns 290 enkronasautomater för frimärken, utplacerade i landet. I fortsättningen kommer man enbart att gå in för enkronas automater såsom varande de mest ändamålsenliga.

I mammas ställe

Lillasyster, som bara är nio månader, skall ha sitt unga livs första friluftsbad och får här hjälp av storasyster, som är hela tre år gammal. Hon tycks dock besitta tillräcklig moderlighet och ansvarskänsla för uppgiften.

DOKTORN SVARAR

Under denna rubrik besvarar en svensk legitimerad läkare kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

Förse frågorna med lämplig signatur och uppge helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt beaktas. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

Svar till "Irriterad man 25 år". Klådan i ändtarmssystemet orsakas ofta av en liten spricka i slemhinnan eller en hämorrhoid. Man bör med hjälp av diet hålla sig lös i magen vid dessa besvär. Vidare skall man undvika alltför flitig tvåltvättning utan endast använda kallt vatten. En kompress med Burows lösning brukar också vara av stort värde. Det finns speciella salvor, som ni kan få recept på av er läkare om klådan ej skulle ge med sig med de nämnda åtgärderna. Det är all anledning att söka doktorn, då han kan avgöra om det kanske skulle vara nödvändigt med operation av någon spricka eller hämorrhoid.

Svar till "Ständig arbetslust". Om ni redan har fått konstaterat att ni har gallstenar är det mycket osäkert huruvida ni kan förhindra ytterligare stenbildning med diet. Sannolikt går detta ej. Däremot kan man genom att undvika fet mat minska riskerna för förnyade anfall. Vagospasmyl är ett medicinskt preparat som verkar avslappande på den glatta muskulaturen, alltså bl a den muskulatur som finns i väggarna på gallblåsa och gallgångar. Skulle era anfall uppträda på nytt torde den bästa behandlingen dock vara operation.

Svar till "Orolig". De vanliga medicinerna mot springmask har ingen känd förmåga att framkalla njursten.

Adlad filmkung – J. Arthur Rank

LONDON (AEP)

Först då han är 68 år gammal och under mer än ett kvarts sekel har svarat för den brittiska filmens världsrykte, har han äntligen adlats med anledning av drottning Elizabeths senaste officiella födelsedag. J. Arthur Rank, Storbritanniens filmtsar, uppvaktades därefter av en grupp journalister. En av de yngre och fräckare i kåren frågade den mäktige filmherren: "Det påstås mr Rank, att Ni är dum (stupid)? Tror Ni verkligen att Ni är dum?" Rank blev inte arg. Han strök kinden grova arbetarhanden över kunderna och tittade småleende på frågeställaren: "Nej, jag tror inte att jag är dum. Jag är bara, om det behövs, hård och envis".

Denne man som under fyrtio år knappast underlåt att en enda söndag uppträda som metodistpredikant eller lärare i söndagsskolor, är både hård, envis slug och effektiv. Han är en inbiten rökare fastän han aldrig smakar sprit och vin. För många år sedan avgav han ett offentligt löfte i metodistförsamlingen att varje år under en månad avstå från sitt rökverk, dels som övning i självbehärskning, dels som en sorts botgöring för begångna synder. Rank är inte bara god kristen utan också en slug affärsman. Han höll sitt löfte.

Han låter bli att röka varje år i februari, i den månad som är ett par—tre dagar kortare än de andra månaderna. Det är inte tillrådligt att föreslå Rank nya projekt under en röklös februari månad. Han är från första till sista dagen i februari ganska lättretlig.

Rank kallades en gång som vittne i ett mål. Domaren frågade honom vad han visste om Benjamino Gigli. Rank svarade: "Jag vet noggrant hur mycket glass och sötsaker som säljs i mina biografer. Men jag måste medge att jag för första gången hör namnet Benjamino Gigli". James Mason kallades mister Rank för "världens långtråkigaste man". Men den långtråkige och obildade mannen organiserade upp en filmproduktion och en distribution som ingen annan europeisk filmindustri förfogar över.

SAGT och SKRIVET

Alltid är det något bekymmer med ett hus. Ju mer man äger desto fler omsorger och besvär. När jag klädde mig kom min fru in och sa dovt:

— Nu håller myrorna på och äter opp kåken.

— Du skall inte säja så till en känslig person med stark fantasi, sa jag. Nu ser jag framför mig hur de redan har förtärt nedre delen så att bara stuprören står kvar och hur de börjar spisa på övervåningen — — —

— Men det är ju omöjligt, ropade hon.

— Ja, där ser du. Överdrifter är alltid farliga.

Eld i DN

— Det bästa med de svenska televisionsprogrammen är pausmusiken.

Amerikansk kritiker

Kung Fotboll

Så här sirligt utstyrd blev Stanley Matthews när han kom till den nya Afrika-staten Ghana för en serie uppvisningsmatcher. Han kröntes till Kung Fotboll och så såg han ut — "dribblingskonstens trollkarl".

Hon var belåten

— Nå, känner du dig nöjd i ditt äktenskap, kära Karin?

— Nöjd, ja varför inte! Jag är försörjd och utan bekymmer, en liten får jag varje år, å mer kan jag väl inte begära!

ARABKUNGARNA SKULLE STÖRTAS

KRÖNT och OKRÖNT

Se upp med längdhoppare som tränar på lördagskvällen och underskatta inte knutten som tränar i gathörnet, det kan döljas en blivande byråkrat av stort format och en ekonom av hänsynslösaste skola bakom dessa fårakläder. Så var det med Karl XI, sin tids ambitiöse idrottsman och sin generations stjärnknutte fast föralldel till häst.

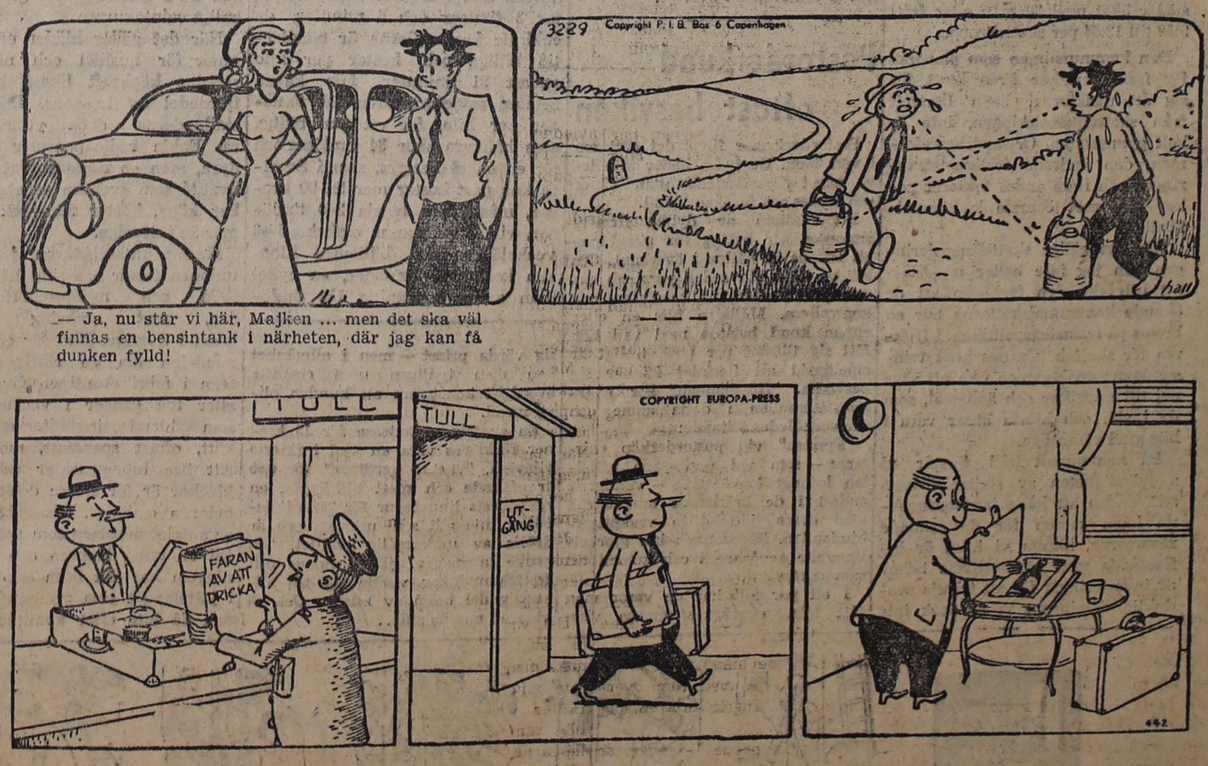
Fem år var han när pappan Karl X dog, 17 när han fick börja regera, 21 när han vann sin betydande seger över dansken vid Lund. Knuttars mognad kan gå fort.

Riket var uselt skött av hans förmyndare, det var hans slutsats av besvärliga krig. Karl XI visste bot men inte ursäkt. Han blev reduktionens mästare, adelsgods drogs in med en ynglings välgörande och totala respektlöshet, förmyndarräfsten tog vad som till äventyrs kunde ha glömts. Statsfinanser sanerades, indelningsverket byggdes ut, förvaltningen blev effektiv och häpnadsväckande snål och rättsväsendet fick göra skäl för namnet.

Det var ett oerhört arbete av en kung som aldrig övervann en tonårings trumpenhet, han arbetade ohyggligt och svämmade över av pliktkänsla. Han gjorde väl ingen samtida människa glad — allra minst drottning Ulrika Eleonora, som tappert härdade ut i sitt ishav till äktenskap. Karl XI dog 1697, 42 år gammal. Man får gå till Gustav Vasa för att finna hans like.

Men naturligtvis var han fullständigt odräglig att ha att göra med.

FILIP och MAJKEN

VILL NI
veta vad som händer i södra Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

ONSDAGEN DEN 26 JUNI 1957

SÖKER NI
kontakt med befolkningen i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Kommunerna har eftersläpande väsentliga investeringsbehov

HALMSTAD (TT)

Man föreställer sig ofta på icke-kommunalt håll att det skulle finnas ett övermått av kommunala investeringar, vilka hade sitt upphov i "en ohejdad investeringslusta" och i enskilda kommunalmäns fåfänga eller ambition att "bräcka" andra kommuner, yttrade Stadsförbundets ordförande borgarrådet Hjalmar Mehr i sitt inledningsanförande vid förbundets kongress i Halmstad på tisdagen.

Det är rätt svårt för oss kommunalmän att förstå det där. De 13.5 proc av landets bruttoinvesteringar som faller på kommunernas del är snarare ägnade att väcka den tanken: har vi inte större andel av investeringarna, med de uppgifter som Sveriges kommuner har i samhällslivet? När kommunalmannen hör den uttalade eller underförstådda kritiken för att kommunerna investerar för mycket då har han helt enkelt ganska svårt att följa med. Ty för honom liksom för allmänheten ter sig läget i ett koncentrat på följande sätt.

Sjukvårdsresurserna är otillräckliga, åldringsvården kan inte fn tillgodose behovet av platser på ålderdomshem och vårdhem, och de snabbt växande folkpensionärsgrupperna gör att situationen förvärras för varje år. Samma förhållande gäller inom hela skolväsendet.

Trafikfrågorna blir för varje år alltmer besvärande. Slutligen är naturligtvis bostadsbristen i stora delar av landet ett brännande problem, där utsikter till någorlunda snabba förbättringar inte föreligger.

Med andra ord, kommunerna har stora eftersläpande investeringar på en rad områden. Det är inte fråga om pampiga rådhus och monumentala representationsbyggnader, utan högst primära mänskliga behov.

I stora stycken är de kommunala investeringarna en omedelbar följd av själva samhällsutvecklingen, där man inte har ett fritt val utan pressas vidare med obevekliga konsekvens. Men därtill kommer att i många fall statsmakternas lagstiftning direkt ålägger kommunerna åtgärder som medför investeringar. I andra fall åter ställer statliga myndigheter upp standardkrav, där kommunerna endast har att acceptera.

När diskussionen förts så här långt, så säger man ofta från icke-kommunalt håll: Nåväl, låt oss medge att dessa investeringar är viktiga, men vi har inte utrymme för dem, och ni får skattefinansiera till det ni i framtiden behöver.

Det kan låta enkelt, men i den praktiska verkligheten reser sig många hinder. Kommunalskatten är proportionell och drabbar de lägre inkomsttagarna relativt hårt. Vid en hastig omställning till skattefinansiering läggas mycket kraftiga bördor på skattebetalarna, som med sin proportionella skatt på en gång får betala det förflutnas, det närvarandes och framtidens kostnader för kommunala anläggningar.

Dessa olägenheter till trots har kommunerna accepterat att i betydande utsträckning skattefinansiera sina investeringar. Detta har helt enkelt varit den enda utvägen, då inga andra medel stått till buds för att klara angelägna behov. Vi kan dock inte öka det kommunala skattetrycket hur högt som helst. På tio år har redan den genomsnittliga kommunalskatten i rikets städer ökat med 30 proc eller från 9:69 till 12:64 per skattekrona.

Den kommunalman som planerar för framtiden har även klart för sig att utsikterna, även bortsett från skattefinansieringen, inte är helt gynnsamma. Ortsavdragsreformen, den ändrade fastighetstaxeringen och flera andra faktorer pekar hän mot ökande kommunalskatter.

När det gäller skattefinansieringen kan jag inte heller underlåta att uttrycka den farhågan att de ökande kommunalskatterna blir en broms på framstegspolitiken. I fruktan för skattebetalarnas knot tvingas kommunalmännen ofta att säga nej till uppgifter och ändamål, som de i själ och hjärta anser vara i hög grad väsentliga.

På kommunalt håll förstår vi nödvändigheten av statsmakternas strävanden att hålla investeringarna inom ramen för de samlade resurserna, liksom vi även är införstådda med näringslivets behov av investeringar för att främja produktionsökningen. Vi är dock inte beredda att acceptera den ibland uttalade uppfattningen, att de kommunala investeringarna till skillnad från näringslivets skulle vara improduktiva och sålunda inte ge någon vinst i framtida produktivitetsökning. Tvärtom hävdar vi att de kommunala investeringarna i fråga om skolutbildning, sjukvård, bostäder, trafik, gas- och elverk och mycket annat utgör en grundläggande förutsättning för en ökning av näringslivets kapacitet. Man varken startar eller bygger ut en industri utan tillgång till bostäder och utbildad arbetskraft. För att skämtsamt tillspetsa problemet: det måste väl vara minst lika produktivt att bygga en tandklinik som att anlägga en karamellfabrik?

I vår tid är den kommunala verksamheten av sådan betydelse för hela samhällsmaskineriet att en aktiv kommunal investeringspolitik ter sig som ofrånkomlig. Att inte alla behov och önskemål kan tillgodoses inser vi till fullo. Men det väsentliga för oss är att de kommunala investeringarna sätts in i sitt oupplösliga samband med de statliga och enskilda och att det erkännes att hela problemet är en avvägningsfråga efter samhällsnyttan krav.

Kungsörn i Norge skjuts hela året, fridlyst hos oss

Även på viltvårdens område har de nordiska länderna gemensamma intressen. Framför allt gäller det de mellan länderna sträckande fågelskarorna. Olika slag av sjöfågel är därvidlag det mest utmärkande exemplet, konstaterar i Jordbrukarnas Föreningsblad rikskonsulent H. Hamilton, Svenska jägareförbundet.

Hundratusentals simänder och dykänder drar varje vår från Danmark och Sydsverige mot norr för att häcka i Finland, Norge och nordligare delarna av Sverige. På hösten vänder de åter mot söder med den nya generationen. En samordning av jakttiderna för sjöfågel, fotad på så biologiskt riktiga grunder som möjligt, måste bli av stor betydelse för skapandet av livskraftiga sjöfågelstammar i Norden.

Morkullan är ett annat exempel. Hon kommer till Sverige, Norge och Finland på våren, över Danmark från England, Spanien och Frankrike m fl länder. På hösten drar hon tillbaka till vinterländerna. Beträffande samordningen av morkulljakten länderna emellan måste man även ta med genomgångs- och vinterländerna i den gemensamma diskussionen om lämpligaste jakttiden.

Vad andra viltarter beträffar är det naturligtvis ett intresse att jakttiderna utefter Norges, Finlands och Sveriges landsgränser blir någotsånär sammanfallande. Här återstår ännu mycket att söka rätta till liksom beträffande frågan om jakten efter de större rovdjuren och rovfåglarna. Det kan inte vara rimligt att t ex kungsörnen skall vara lovlig att skjuta hela året i Norge då den är totalfredad i Sverige.

Postorderkund oftast besviken

Postorderfirmor finns det gott om i vårt land. De tycks heller inte leva något dagsländeliv utan växer och frodas och förökas därtill.

Ett studium av dylika firmors annonser ger belägg för gissningen att löftena är hållna i överkant. Om löftena hålls blir sedan vars och ens ensak att i efterhand konstatera och kontrollera. Möjligen blir en eller annan kund belåten med vad han fått sig tillsänt per post, troligt är emellertid att flertalet känner sig besvikna. "Köpmannen" gör några konstateranden i detta ämne och skriver således följande:

"Fynden" vid postorderköp existerar — som vid upprepade tillfällen kunnat konstateras — vanligtvis endast i de braskande annonserna med deras jättebilliga vrakpriserbjudanden. Köpmannen har gjort ett liknande experiment och kommit till samma resultat.

I ett par fall har de varor man fått från efterkravsfirmorna visat sig värda priset — men i allmänhet kan man tydligen utan ringaste överdrift konstatera att kunden blivit lurad.

En slattrig rayontrasa för 13 kronor förklaras vara en kjol i finaste yllevara, "vackra gardiner" för 6,95 är ofållade och snett tillklippta, en reklamsats linnevaror för 26:40 innehåller inte allt som utlovats och är delvis av undermålig kvalitet, "en packe lakansväv" jämte linne- och frottéhanddukar visade sig till väsentlig del bestå av klister. Och så vidare i samma stil...

Stor man i litet tåg

Då premiärminister Harold MacMillan besökte en friluftsfest, som det engelska konservativa partiet nyligen hade anordnat, roade sig ministern med att göra en tur med barnens lilleputtåg över gräsplanerna, vilket naturligtvis väckte jubel bland publiken.

Sovjetarbetare får nog mat men allt annat är för dyrt

Det är en vansklig uppgift att försöka uträkna rubelns köpkraft och den sovjetryska arbetarens realinkomst, då både konsumtionsvarorna och de tillgängliga varorna är annorlunda i Sovjetunionen mot i Västeuropa. Faktum är enligt nyaste uppgifter att rubelns köpkraft absolut inte ökade under det senaste året, hellre tvärtom.

Genomsnittslönerna i Sovjetunionen för några viktiga yrkesgrupper är följande:

Gruvarbetare 1000 rubel per månad, ung ingenjör 1.200 rubel, yrkesskicklig industriarbetare 750 rubel, grovarbetare vid vägbygge och vid järnvägen 250 rubel, kontorsanställd utan främmande språkkunskaper och högre utbildning 300 rubel, sekreterare med främmande språkkunskaper 800 rubel, löjtnant av första graden i statspolisen 2.400 rubel. Variationerna vid lönesättningen är ganska ansenliga både när det gäller de olika sovjetrepublikerna, stad och lantbruksdistrikt och till och med inom samma bransch och på samma plats och vid liknande arbetsprestationer. De ovan uppgivna lönerna gäller emellertid i stort sett i hela riket, med undantag av Moskva, där lönenivån ligger omkring 20 procent högre.

Priserna för viktiga varor, omräknade i industriarbetarnas genomsnittslöner, (5 rubel per timme) kan uppges enligt följande:

Bröd och böcker billiga, kläder dyra.

Billigt svart bröd per kilo kostar arbetaren 12 minuters lön, vilket är billigt. Smör kostar däremot 5 timmar och 36 minuter, margarin "bara" 3 timmar och 36 minuter. För mjölk betalar arbetaren 48 minuters lön, vilket är otroligt mycket och för ett ägg 12 minuters. Det billigaste sockret kostar 2 timmar och 5 minuter, de enklaste karamellerna är emellertid billiga och kostar per kilo endast 31 minuter. För kakao betalar sovjetarbetaren 20 timlöner per kilo, för ett par billiga men hållbara skor 34 timlöner och för en enkel kostym, som i Sverige knappast kostar mer än 60 kronor, måste han betala 240 timlöner, vilket motsvarar omkring 5—6 veckolöner. Den billigaste klockan kostar 50 timlöner, en cykel utan extra utrustning 152 timlöner. Däremot kan sovjetarbetaren köpa böcker för en och en halv timlöner.

Då sovjetmedborgaren, nu som tidigare, intar största delen av de nödvändiga kalorierna i form av bröd och andra mjölprodukter, d v s lever främst på brödsäd, är för hans mathållning brödpriset av avgörande betydelse, helt annorlunda än i Sverige och andra västeuropeiska länder. Brödet är den enda viktiga konsumtionsvaran som kan köpas för ett pris som omräknat efter rubelns växelkurs mot utländska valutor, är lägre än i Västeuropa. Rubelns köpkraft då det gäller fettvaror och äggvita är däremot bara en femtedel eller mindre än de västeuropeiska valutornas. Sovjetmedborgaren bor billigt, påstås det, och detta är sant. Mer än hälften av folket bor i ett enda rum med familjen, vilket visserligen medför att bara en liten del av totalinkomsten går åt till hyra. Dock — vilken arbetarkategori i Sverige skulle vilja bo på detta sätt "billigt". Bostäder i nybyggda hus är i Sovjetunionen också billigare än i Västeuropa. Dessa nya bostäder är dock så dyra att enbart officerare och statsoch partifunktionärer och högre betald teknisk personal kan bo i de moderna husen.

Skulle sovjetmedborgaren vilja ha samma mat och av samma kvalitet som en svensk, måste han betala minst fyra gånger mer i rubel, d v s omkring fem gånger mer enligt valutakursen.

När det gäller kläder och maskiner för hushåll och nöjen, är rubelns köpkraft likaså bara en fjärdedel av kronans. Därvid är skillnaderna dock ytterst stora. Enkla radioapparater är inte dyra, men en radioapparat av den kvalité som svenska arbetare brukar köpa, kostar fem—sex gånger mer än i Sverige.

Genomsnittsarbetaren i Sovjetunionen förtär omkring 1.500 gram bröd och mjölprodukter per dag, mot omkring 150—250 gram i Sverige. Han får en gång i månaden äta en riktig kötträtt, men i fabrikskantinen får han en eller två gånger i veckan rätter som bland ingredienserna har kött, oftast sparsamt, men ändå. Att äga fotoapparater och bättre klockor är för större delen av arbetarna omöjligt. Visserligen växer antalet arbetare som sparar ihop till en billig kamera och så småningom har allt flera arbetare ute i jättelandet sina armbandsur, men fråga då inte efter kvalitén.

Göta Kanal 125 år Hade diskuterats i mer än 500 år

MOTALA (TT)

Sällan har ett företag planerats så länge och grundligt som 125-årsjubilerande Göta kanal. Redan på Torgil Knutssons tid för omkring 650 år sedan umgicks man med planer på en vattenväg genom Sverige och tanken väcktes på nytt av biskop Brask i Linköping, som vid riksmötet 1516 föreslog Sten Sture d.y. en båtled mellan Vättern och Östersjön. Ständerna beslöt att den skulle grävas förbi biskopsgården Nor och möjligen är "Braskens grav" vid Norsholm ett minne av detta vårt första kanalbygge.

Under de följande århundradena var projektet aktuellt gång på gång. Bland annat fick Kristoffer Polhem av Karl XII i uppdrag att bygga en kanal mellan Norrköping och Lödöse i enlighet med biskop Brasks förslag men svårigheterna visade sig liksom tidigare vid Trollhätte kanal för stora. Vid mitten av 1700-talet beslöt riksdagen flera gånger att en kanal skulle byggas men ingenting blev gjort.

Sedan Trollhätte kanal öppnats år 1800 publicerade Baltzar von Platen en avhandling om kanaler genom Sverige. Han tog där upp ett förslag från 1780-talet av överdirektör Daniel af Thunberg och direktör Elias Schweder vilket ledde till att 1809 års riksdag beslöt att kanalen skulle byggas. Året därpå började arbetet i och med att Götha Canal Bolag — sannolikt Sveriges äldsta aktiebolag — fick privilegium på att anlägga kanalen.

Trots många svårigheter och mycket motstånd genomdrev Baltzar von Platen, omgiven av skickliga medarbetare, arbetets fullföljande. Han lyckades bl a få dåtidens främste kanal- och brobyggare, den skotske ingenjören Thomas Telford, till rådgivare och bland de många unga ingenjörer som fick sina första erfarenheter vid kanalbygget var bröderna Nils och John Ericsson. Arbetsstyrkan bestod huvudsakligen av indelta soldater och dessutom deltog något hundratal frigivna ryska fångar. Sammanlagt krävdes 12 miljoner dagsverken och kostnaderna, ursprungligen beräknade till 2,4 milj kr översteg 13 milj. Med beundransvärd skicklighet och noggrannhet utfördes alla konstruktioner, vilket bl a visas av att murverket i slussarna ännu i dag står orubbat.

År 1822 öppnades den västra delen av kanlen mellan Vänern och Vättern och tio år senare kunde Karl XIV Johan inviga den östra delen mellan Vättern och Östersjön. Baltzar von Platen fick dock icke uppleva kanalverkets fullbordan. Han dog 1829 som stråthållare i Norge och har fått sitt sista vilorum i Motala invid de böljor han skapat.

MHF manar och trafiksäkerheten kräver:

Giv Ditt bidrag för att hindra nya olyckor!

Räkna inte med tur. Den kanske räddar Dig 100 gånger, men sviker den 101:sta.

Bryter sig Sydafrika ut ur Brittiska Samväldet?

— Frågan huruvida Sydafrikas regering och parlament kommer att låta det gå till brytning mellan Unionen och Samväldet är icke så inaktuell, som många europeiska läsare kunde vara frestade att tro, ty på sista tiden tyder åtskilliga tecken på en snabbt ökande spänning mellan Pretoria och London. Det beslut, som nyligen spontant fattades av Sydafrikas regering och parlament, att vid officiella högtidligheter icke mer låta spela den engelska nationalhymnen vid sidan av den sydafrikanska, utgör blott en enda av länkarna i en lång kedja av olika episoder och intermezzon, som utspelats på det politiska planet och som är ägnade att sätta Sydafrikas samband med det brittiska samväldet i egenskap av dominion på ett hårt prov.

Själva det sätt, på vilket den traditionella engelska nationalhymnen, "God save the Queen", avskaffades och beslutet härom kungjordes i Unionen, hade varit otänkbart och obegripligt om det icke hade stått i relation till de märkbart försämrade förbindelserna mellan Pretoria och London.

Ominöst var också den sydafrikanske premiärministern Strydoms beslut att icke deltaga i den nästkommande konferensen med Samväldets premiärministrar. Sedan någon tid betraktar ledande politiska kretsar i Sydafrika utvecklingen inom Samväldet med mycket kritiska blickar. Man är speciellt kritisk mot britternas sätt att "utvidga" Samväldet genom att undan för undan tillerkänna nya asiatiska och afrikanska stater oavhängighet och medlemskap i The Commonwealth. Enligt sydafrikansk uppfattning utgör dessa nya medlemmar i Samväldet ett hot och en fara för de vita dominions framtid. Det framhålles i Pretoria, att denna "överdimensionering" av samväldet möjliggör ett inflytande från sådana strömningar och intressen, som står helt i strid med Samväldets ursprungliga mål och uppgifter på det gemensamma försvarets och den gemensamma marknadens gebit. Man kan, påpekar politiska kretsar i Sydafrika, inom Samväldet redan observera neutralistiska, antivästliga ja, t. o. m. sovjetvänliga riktningar och tendenser, vilka icke blott försvårar ett samarbete utan i många fall rent av omöjliggör ett sådant.

De boer-nationalistiska elementen, som ju utgör majoritet och innehar makten i Sydafrika, anser tiden inne att företaga en principiell omprövning av Samväldets funktionella roll och dominionstaternas ställning inom detsamma. Det gäller i varje fall för Sydafrika att finna en anpassning till det nya läge som uppkommit genom Samväldets delvis förändrade medlemsstruktur. Sydafrikanarna saknar förståelse och sympati för den moderna brittiska kolonialpolitikens strävan, som går ut på att steg för steg öka de olika infödingsområdenas politiska självständighet och främja deras politiska självstyre. Det är allt åtgärder som man i Pretoria betraktar med skepsis, bitterhet elelr rent av fientlighet. Så exempelvis utlöste "Ghanas befrielse", d. v. s. den f. d. engelska Guldkust-kolonins proklamerande som självständig stat, en våg av förtrytelse i Sydafrika. Betänkliga motsättningar existerar också mellan Sydafrika och andra Dominionstater som exempelvis Indien, som häftigt ogillar den sydafrikanska rasskillnadspolitiken. (Indien slår i detta hänseende vakt om de talrika indiska immigranterna i Sydafrika, vilka icke är synnerligen älskade v... sig av den vita eller den svarta befolkningen).

De speciella förhållanden i Sydafrika, de vitas ställning till de svarta och färgade folken, vilken står i motsats till utvecklingen inom alla andra medlemsstater i Samväldet, förklarar till en viss del den förstämning och anti-engelska opinion, som börjar bli förhärskande inom Sydafrikanska Unionen. Man säger rent ut i Pretoria, att det s. k. Balfour-memorandum från år 1926 för länge sedan tillhör det förflutna. På imperiekonferensen nämnda år definierades såväl för England som för Dominionstaterna (i egenskap av autonoma statsbildningar inom det brittiskt rikets ram) deras respektive jämbördighet och likaberättigande. Dessa definitioner menas nu ha förlorat sin giltighet. Detsamma gäller det s. k. Ottawaavtalet med dess ekonomiska preferensbestämmelser. Den brittiska skolans roll har, säger man i Pretoria, upphört att äga någon betydelse i flertalet av Samväldets stater. Den är helt utan betydelse i Indien och lämnar mycket övrigt att önska även i andra delar av den brittlska statsfederationen.

Dessa sydafrikanska påpekanden och mål har obestridligen fog för s... det statskonglomerat, som ... var det brittiska imperiet ... som i dag är en löst fogad sammanslutning av högst heterogena statsbildningar, pågår en alltmer påskyndad upplösningstendens, en centrifugal flykt från den forna riksidén. Det återstår att se, om Samväldet framdeles kommer att kunna konsolideras på grundval av en ny reglering av dominions funktioner, eller om de olika statsbildningarnas flykt från den engelska kronan kommer att fortsätta och få nya konsekvenser. I dagens perspektiv ter sig det sistnämnda alternativet som det sannolikaste.

I alla händelser är det icke uteslutet, att Sydafrika begagnar sin olust inför den nuvarande utvecklingen som ett påtryckningsmedel mot England för att förmå "moderlandet" att till Sydafrika överlåta de svarta protektoratsområden, som alltjämt befinner sig inom Unionens gränser och som egentligen för länge sen skulle ha införlivats med Sydafrikanska Unionen, om icke England av vissa skäl hade satt sig på tvären. Men det är icke bara boerrepubliken, som anmäler missnöje med tingens nuvarande tillstånd. Även från Australien har krav rests om en ny precisering av dominions ställning inom Samväldet. Att framställa sådana krav är enligt hittills gällande praxis helt och fullt i linje med den rätt de brittiska samväldesländerna har att från tid till annan få sina relationer till moderlandet omprövade och omreglerade. Samväldet utgör ingen stel och en gång för alla fastslagen ram som binder medlemsstaterna och hindrar deras rörelsefrihet. Formellt har Sydafrika (liksom Indien, eller Kanada och Australien) full rätt att när som helst, efter ett majoritetsbeslut i parlamentet, lämna moderlandet och utträda ur Samväldet. Om man i Pretoria känner sig mogen att redan nu ta ett sådant steg med hänsyn till det ekonomiska och militära sammanhanget, är dock ovisst. Åsikterna härom går starkt i sär på de håll, där man bäst anser sig känna läget.

Frankrike, Italien får stora skördar, vår export bromsas

Skördeutsikterna bedöms mycket gynnsamt för hela Västeuropa. Enligt de senaste detaljrapporterna väntar Frankrike en rekordskörd i vete, mellan 11,3 och 12 miljoner ton, vilket är en tredjedel mer än i fjol. Under det gångna skördeåret måste Frankrike importera 1,2 miljoner ton brödsäd medan landet under det kommande skördeåret kommer att kunna exportera 2,4 till 3 miljoner ton. Ungefär likadant är läget i Italien, där i år väntas en veteskörd på mer än 10 miljoner ton, vilket innebär att Italien för första gången sedan krigets slut måste exportera brödsäd. De för exporten disponibla överskotten kommer att placeras i de andra till den europeiska stålunionen anslutna länderna, bl d Västtyskland och Beneluxländerna. Sveriges utsikter att som under de gångna åren få avsättningsmarknad för jordbrukets överskottsprodukter blir således ytterst små.

Återställartjänst

Till både turisternas och infödingarnas stora glädje har i Paris inrättats en nyartad servis som kallar sig "Återställartjänst". Av uteliv, nattklubbar och alkohol medtagna personer tas i trevliga klubblokaler emot, ja, de hämtas efter påringning när som helst på nätterna pr bil från hela Paris. Kunderna får syrebehandling, massage, uppfriskande bestrålningar, bad, hett eller kallt eller bådadera, allt efter behov, frukost bestående av skarpa små rätter som återställer aptiten och livslusten. Klubben håller öppet från midnatt till klockan 10 på förmiddagen. Man får där bl. a. sova ifrån sig ruset, under sakkunnig och förståelsefull bevakning. Servisen är inte alls dyr, en helservis kostar para 10.000 franc, knappt mer än en flaska champagne på en nattklubb, men delservis får man redan från 3.000 franc.

